

Izhaja

vsak petek z datumom prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Za inzerate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste za vsakokrat.

MIR

Velja:

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

**Upravništvo „Mira“
v Celovcu,**

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Glasilno koroških Slovencev

Leto XXVI.

V Ljubljani, 16. marca 1907.

Štev 11.

Današnja številka obsega 8 strani in prilogo „Slovenski Tehnik“.

Občni zbor „Katoliško-političnega in gospodarstvenega društva za Slovence na Koroškem“, ki je bil v zadnji številki naznanjen na dan 21. t. m. se s tem

preklicuje,

ker je veliko število gg. zaupnikov javilo društvu, da bi jim bila ta dan udeležba nemogoča.

Ker je letošnji občni zbor velikanske važnosti za nadaljno delovanje društva in je želeli najobilnejše udeležbe iz vseh delov slovenske Koroške, se bo občni zbor vršil v primernejšem času kmalu po velikonočnih praznikih.

Odbor.

Nobeden in nikdar za nemško-narodno stranko!

(Dalje.)

Novo breme za občine.

Postavni predlog; naj se duhovnikom, ki nimajo zadostnih plač, ne vsem, marveč samo tistim, ki so slabše plačani, dohodki toliko zvišajo, da dobijo po petih službenih letih 100 kron več plače, dal je liberalcem ugodno priložnost, napadati duhovščino.

Vsakdo vidi, da je duhovnikov od leta do leta manj, druge gospode od leta do leta več. In kdor razmere pozna, ve, če bi škofje sami ne skrbeli za duhovski naraščaj, da bi na Koroškem

n. pr. noben mladenič ne šel več v duhovski stan. Dvanajst let je moral duhovnik študirati, potem ima dostikrat plačo, kakor uradnik najnižje vrste, in kar je najžalostnejše, vsakteri potepuh ga sme napadati in obrekovati.

A o tem ne govorimo. Da pa o predlogu dr. Steinwenderja, enega izmed nemško-narodnih poslancev. Ta je predlagal, naj se napravijo „Kulturgemeinden“, to se pravi: naj se naloži plačevanje duhovnikov občinam. Steinwender mora vedeti, da je cesar Jožef vzel cerkvam premoženje, da se je pa tedaj vlada obvezala, dati duhovnikom primerno plačo. In škofje tirjajo od vlade, naj cerkvi vrne, kar je bilo njenega, potem bo sama plačevala duhovščino. A država tega noče, zdaj se pa naj to breme naloži občinam! Koroška šteje le 380 svetnih duhovnikov. Vsak počez bi moral dobiti 1200 K, to bi bilo vkup na leto 456.000 kron! In ker bi se to breme moralo za vedno prevzeti, bi kapitalizovano imelo vrednost enajst in pol milijona kron. Za ta denar bi bila dežela z nova obremenjena.

Ta davek bi razbremenil velika mesta, kjer dostikrat pride na enega duhovnika 20—40.000 duš in strašno bi obtežil kmečke občine. Človek, ki stavi take predloge, ni prijatelj kmečkih občin.

Prosta šola in zakon na „kvatre“.

V svojih oklicih so nemško-narodovci še vedno naglašali, da so verni kristjani. Zadnje leto pa so se skazali kot strastni nasprotniki vernega ljudstva.

Vsakomur je še znano podpisavanje za zakonsko ločitev. Koroška dežela ima že povprek premalo oženjenih ali omoženih ljudi. Zdaj pa pride neka sodrga s takimi predlogi! Komu v prid? Pošten mož ne bo nikdar želel, poštene žene izganjati z doma. Da pa ne dobi nepoštene, naj si jo popred pogleda in naj ne kupuje „mačke v žaklju“. Nepošteni pa, ki bo eno pognal, pognal bo tudi drugo. Tako je n. pr.

delal od cerkve odpadli angleški kralj Henrik VIII., ki je pravo ženo izgnal iz hiše in potem jemal eno za drugo, da jo čez nekaj let zopet odslovi. Če bi se zakon tako razdril, potem bi pač morale občine — po socijaldemokratskem načrtu na svoje stroške vzgajati otroke teh modernih nemško-narodnih zakonov.

Še drug prelep načrt so spravili nemško-narodovci na dan: Prosto šolo! Kdo bo prost? Otroci? Ne! Kmetje, da ne bo treba plačevati? Ne! Starši, da ne bodo prisiljeni — brezverni šoli izročevati otrok? Ne! Kdo pa bo prost? Šola sama bo prosta, ko se veronauk ne bi več učil. Čudna prostost to? Biti brez vere suženj vseh strastij: pijančevanja, nečistosti, napuha, lakomnosti! To je novodobna prostost nemško-narodne stranke!

Sovražniki Avstrije.

Minolo je še-le par tednov, odkar se je celemu svetu odkrilo, kako umazano je spletkaril ogrski minister Polony proti Avstriji. Po neki židovski je poizvedoval razne skrivnosti zelo visokih krogov, in ta židovka ni bila na dobrem glasu, tako da jo je policija končno izgnala iz Budimpešte.

A znano je, da so se vršili dogovori med nemško-narodno stranko in Polonijem, in v vse te spletke se je vtikal voditelj nemško-narodovcev dr. Lemizl! Torej je bila politika te stranke ves čas pogubna. Kričali so proč od Ogrske in klobasali nevednim poslušalcem, kakšen dobiček bode Avstrija imela od te ločitve. Dobiček bil bi enak, kakor če se ločita dva zakonska — najslabše sporazumljenje bo boljši, kot najboljša ločitev.

Nemško-narodni stranki pa na avstrijski korigisti sploh ni bilo nič kaj ležče, hoteli so ustreči veleizdajskim košutistom na Ogrskem in razdreti Avstrijo! Potoke krvi so prelivali avstrijski vojaki, da so Ogrsko branili proti Turkom, zdaj pa se naj razdre stara monarhija —

PODLISTEK.

Občinska seja v Nemčurski vasi.

(Spisal: Ferdo Plemič.)

Osebe:

Sušmar . . . slaven župan „Nemčurske vasi“, tajčgezint seveda.

Wunderle . . učitelj in občinski tajnik.

Prekljež . . občinski svetovalec, že precej „obhavžvan“.

Še štirje nemčurski občinski odborniki, ki pa ne govore, temveč le kimajo.

Odsotnih je pet slovenskih občinskih odbornikov.

Župan Sušmar: „Ker smo se tako polnoštevilno zbrali, otvorim sejo. Veseli me nad vse, da smo si pridobili večino, in da je postala naša vas res to, kar pravi o njej ime t. j. Nemčurska vas. Zato kličem hajl nam vsem, meni kakor županu v prvo, potem g. učitelju, kakor znamenitemu političnemu agitatorju v drugo, „Südmarki“, ki nam je plačala pri volitvah pivo in golaš v tretje in nazadnje še vam. Hajl!“

Wunderle in Prekljež: „Hajl!“

Občinski odborniki: kimajo.

Župan: „Lepo je biti purgrmajstr, pa tudi težavno je. Koliko skrbi mi prizadeva že naš fortšrit! Jej, če bi vi vedeli, kako je bilo treba kuriti to zimo, da nam revček ni zmrazil. Pa smo si ga le ohranili, zato hajl! Zmaga je naša, večino že imamo, kmalu bo izginil zadnji Slovenec iz vasi. Zato hajl!“

Prekljež: „Hajl!“
Občinski odborniki: kimajo; učitelj molči zamišljen.

Župan: „Zakaj pa molčite g. učitelj?“

Wunderle: „Ej, oče Sušmar, skrbi me, skrbi.“

Župan: „Kaj vas skrbi? Se li bojite, da nam Südmarka ne bo izplačala več one doklade?“

Wunderle: „To me ne skrbi, ali ono, kar ste prej rekli o Slovincih.“

Župan: „O Slovincih? Da bodo kmalu zginili iz naše vasi?“

Wunderle: „Da, to, to!“

Prekljež: „Seveda bodo, če drugače ne, jih izženemo s palicami po svetu.“

Wunderle: „To bi že bilo prav lepo, če bi se kar tako dalo. Ali . . .“

Župan: „Ali?“

Wunderle! Saj smo med sabo, tedaj lahko rečem. Sami veste po kakšnih potih smo dobili občino v svoje roke. Bojim se, da se osvetijo pri prihodnjih volitvah Slovinci in nam pokažejo figo.“

Župan: „Ha, ha, Slovinci so prezabiti za kaj takega.“

Wunderle: „Kdo zna! Potem pa ti častni občani, ki pri letošnjih volitvah niso volili . . .“

Župan: „Častni občani? Kaj slišim! Ima naša vas tudi častne občane?“

Wunderle: „Seveda jih ima. V občinskih zapiskih sem bral o njih.“

Župan: „Upam, da so to samo nemški veljaki.“

Wunderle: „Nič ne upajte, ravno narobe je, sami trdni in odločni slovenski možje so.“

Župan: Da bi jih strela! Kako more postati Slovenec častni občan, vas vprašam možje?“

Prekljež: „Slovenec pa častni občan, ha, ha, ko se ne zna niti pretepati po gostilnah, kakor gre pravemu fortšritlihu človeku.“

Občinski odborniki: kimajo.

Župan: „In kdo je te može imenoval?“

Wunderle: „Prejšnji občinski odbor menda.“

Župan: „To je svinjarija, pravim jaz, svinjarija. Prejšnji občinski odbor mora na obtožno klop, ali kar naravnost v luknjo. Ne samo, da je v svoji slovenski zabitosti preprečil večjih občinskih doklad ter nam ni zapustil nobenega dolga, sedaj še to. Mord und brand, kaj pravite možje?“

Vsi: kimajo.

Župan: „In potem naj se človek ne jezi. Kaj takega še ni videla Koroška! Pa g. učitelj, kaj bi nam ti častni občani res kaj škodovati utegnili pri prihodnjih volitvah?“

Wunderle: „Bržkone.“

Župan: „Potem, možje, odzvamem jaz kakor župan Nemčurske vasi onim častnim občanom njihovo službo. Zapišite to v zapisnik gosp. učitelju.“

Wunderle: „Zapišem že lahko, pa izdalo ne bo nič.“

Župan: „Zakaj ne?“

Wunderle: „I nu, častni občani niso dekle, ki se jih najema in odslavlja z rokom štirinajstih dnij.“

Župan: „Ne? Kako pa potem?“

Prekljež: „Najbolje bi bilo krote prav pošteno preklestiti.“

Župan: „Skoraj da, a do njih je težko priti. Ne ve nihče boljšega nasveta?“

Občinski svetovalci: kimajo.

Wunderle: „Dalo bi se že drugače odpomoči.“

Naročajte edini koroški slovenski list „Mir“!

pruskemu kralju in protestantizmu v prid? In naj od nas odtrgajo z Ogrsko vred jugoslovanske pokrajine? In ta neumna „proč od Ogrske“-politika je bila dolgo časa glavna točka na programu nemško-narodne stranke. S tem je stranka dokazala, da je narodno zblaznela in da je slepa proti vsem gosposkarskim vprašanjem: je pač le stranka učiteljev in uradnikov, ki o gosposkarskih skrbeh nimajo pojma.

Nemško-narodna modrost.

Zdaj je največji junak nemško-narodne stranke neki celovški profesor Angerer. Slovenci ga deloma že poznajo. Saj je pred par leti v Sinčivasi pri Leitgebu popolnoma neresnično govoril o cerkvenem premoženju. Ta človek hodi od kraja do kraja. Ustanovil je že 50 podružnic društva „Freie Schule“. Dne 17. febr. je ta junak baje v „Einöde“ govoril pred kmeti, ki morajo strašno razumni biti, da so ga poslušali: „Potreba je, da se dovoli uvoz živine iz Balkanskih držav, da se odpomore draginji mesa... Zlasti za ubožnejše ljudi bi bila velika pomoč, če dobe cenejšega mesa.“ Ta vest se je prinesla neoporečena v listu „Kärntner Tagblatt“ od dne 24. febr. Če nemško-narodna stranka takih reči namerava, potem bo težko razumeti, kako se sploh kje najde kak kmet, ki jo bo volil! Res je meso drago, ali tega nikdo ne pove, kako je kruh po ceni, kako je moka dober kup!

Poslušalci v „Einöde“ pa so menda Angererju še živahno pritrdjevali, ker je pač napadal duhovnike in škofa. „Tem ljudem se ne godi slabo“, dejal je učeni profesor, „saj se škof dvouprežno okrog vozi.“ Menda je tudi kmetov dosti, ki imajo par konj upreči, kakšne gosposkarske pojme mora stranka imeti, ki pravi, da se ljudem dobro godi, ki se dvouprežno vozijo.

Na ravno tistem shodu je menda tisti učeni profesor ljudem pravil, da država dobiva zemljiškega davka 400 milijonov kron.

Resnica je pa, da se je zemljiškega davka plačalo l. 1902 v Avstriji le 54.460.000 kron. Obžalujemo, da ga je toliko, a obžalujemo profesorja, ki govori tjavendan, česar ne ve.

Nemško-narodni voditelj.

Dne 20. febr. se je vršila v Trgu sodnijska obravnava zoper nekega Tomaža Hintereggerja iz Tifena. Bil je obdolžen, da je železniškemu čuvaju ukradel uro z verigo vred. Sodnijska obravnava je dognala, da je Hinteregger v občini znan kot nepošten človek (unaufrichtig und unehrlich). Občina je poročala, da H. pri ljudstvu ni na dobrem glasu, zlasti od časa, ko je kot načelnik posojilnice vse ljudi opeharil. Potem pravi poročilo, da je prekanjen človek, da se ga mora vsakdo varovati! Bil je obsojen na tri mesece zapora. Ta človek bil je sodelavec „Bauernzeitung“, „Kärntner Wochenbatta“, govornik na raz-

nih vsenemških shodih. Čestitamo vsenemcem k taki tovaršiji!

Taki voditelji se lepo prilagajajo vsenemškim v drugih deželah: V Lincu so zadnje dni dali voditelja vsenemške stranke dr. Völkla pod varuštvu, ker so ga spoznali zdravniki za slaboumnega (wegen Blödsinn)!

Nejasni računi.

Ker se je nemško-narodni stranki očitalo, da računi, ki jih dela za deželo, niso jasni, da se z njimi prikriva pravi slabi finančni položaj dežele, ugovarjal je proti temu očitaniu deželni odbornik Hönlinger.

Ali dne 18. oktobra 1905 dejal je dr. Steinwender v deželnem zboru: „Nobena skrivnost ni, in nas ni treba biti sram, da smo delali dolgove. Največja dolga sta državna predujema (Vorschüsse) za vodne zgradbe in zemljiško razbremenjenje. K temu pride še neki dolg pri koroški Posojilnici. Če se izkaže premoženje, se mora objaviti tudi spis dolgovi!“

Steinwender je torej pripoznal, da so se delali dolgovi, ker pa dolgove dela vsa mogoča gospoda in se jih menda nikdo ne sramuje, če mu jih ni treba plačevati, tudi Steinwenderja ni sram. Saj on teh dolgov ne bo plačeval, kar je zelo prijetno zanj, a zelo neprijetno za davkoplačevalce v deželi.

Pomenljivo je pa, da se dela v deželi bilanca, ki kaže samo premoženje, ne pa dolgove! Pri posojilnicah se tirjajo revizorji. takoj je treba vzeti ti stranki samovlast v deželi, to se mora zgoditi pri volitvah!

Eden zgled: Imenovani Hönlinger spisal je nekaj za volitve, da navduši nemško-narodno stranko, naj najprej služi stranki. V tem spisu pravi: „Da se pokrije primanjkljaj deželnega računa v znesku 386.971 K, se je dobil državni predujem na račun vsote 400.000 K, ki se bo v bodoče od države dajala na razpolago, vsled česar se račun l. 1907 konča s prebitkom 13.029 K! Torej manjka denarja 556.971 kron, nemško-narodni umetnik pa iz tega primanjkljaja napravi prebitok 13.019 kron! In če jih bo kedaj dala, nabralo se bo do tja drugih dolgov toliko, da niti ti ne bodo pokriti! Tako ne bi se smelo v javnosti računati. Svojim pijanim volilcem gospodje lahko dajejo take račune, ne pa nam.“

Zaničujejo Slovence.

Kadar pride Slovenec v gostilno, ali prodajalno, ga Nemci prijazno sprejemajo: „Dober dan oče, mamka, kaj bi bilo dobro? Ko pride v urad, gledajo ga gosposdije že po strani. Ne vselej, a dostikrat je obnašanje nemških uradnikov brezobzirno. Kakar pa pridejo slovenske volilce iskat, cede se jim sline same ljubezni — do glasov tistih Slovencev, ki ne vedo, kaj bi bila njihova verska in narodna dolžnost. A kjer volilci ne čujejo nič, tam zopet govori vsenemški napuh. Po-

takoj, da izvolimo, če ne odložite svoje časti, Vam za nasprotnika Köpeniškega stotnika... Oče Šušmar pomagajte naprej!“

Župan (narekuje):

„Odpovedati pa se imate pismenim potom v obliki dekreta tekem štirinajstih dni. Hajl und zig!“

Občinsko zastopstvo nemčurske vasi.

Kaj pravite možje k temu?“

Možje t. j. občinski svetovalci so od samega kimanja zakimali.

Župan: „Tedaj soglasno sprejeto. Zaključim sejo. Žejen sem že. Oh te skrbi, te županske skrbi!“

* * *

Tako se je zaključila ta zgodovinska resnična seja.

Po osmih dneh prejel je župan Šušmar prvi odgovor na svoje znamenito pismo. Stekel je k učitelju, in ta mu je prebral sledeče:

„Veledenjeni gospod!“

Zahvaljujem se Vam, da ste me opozorili še o pravem času, da sem bil dosedaj član (in ne časten občan, kakor sem mislil) norišnice. Kljub temu pa že iz človekoljubnosti ne odlagam svoje časti, marveč hočem ravno sedaj šele prav skrbeti za nesrečne ljudi. Zato sem se takoj obrnil do priznanega zdravnika za umobolne, ki bo prišel te dni obiskat vašo vas. Izstopil bo vprvo pri vas, upam da ga boste uljudno sprejeli.

Z odličnim spoštovanjem

Jernej Grča.“

Spogledala sta se župan in tajnik.

leg tega vsenemškega napuha je govor dr. Lemiža, ki ga je imel v odseku za volilno reformo. Dotični zapisnik, žal ne poroča dobesedno. „V družabnem življenju so koroški Slovenci zastopani le po duhovščini; proti temu pa ni nobenega slovenskega plemenitaša, nobenega slovenskega častnika, nobenega slovenskega tehnika, zdravnika, profesorja itd.“

Kaj neki si bo svet mislil o koroških Slovenceh? To mora biti narod približno tak, kot kitajski kuli ali parijski v Indiji? Zahvalimo se naj vsenemcem za tako lepo priporočilo. Pa ne dajmo se v bodoče več tako žaliti od ljudi, ki so voljeni s slovenskimi glasovi! Tudi Slovenci so Lemiža bili volili! Zato pa nas je ogradil kot tepce pred celim svetom!

Slovenec pa ni tak, slovensko ljudstvo je nadarjen rod, izredno nadarjen. Koliko sinov je dajala nekoč Rožna dolina, koliko podjunska izobraženim stanovom, koliko Zilanov si je na svetu ustvarilo častno eksistenco. Lemiževa trditve je podla laž ali neumna izmišljotina. Slovenska Koroška ima svoje sinove v visokih službah, ali kako se je tem godilo? Ko je pred par meseci umrl profesor M. Kovač, bivši profesor na tehniki v Gradcu, poročali so vsenemški listi, da je moral iz službe ker je bil Slovenec! Mi pa hlapčujemo doma ti stranki! Da nimamo Slovencev v visokih službah, kriva je narodna strast nasprotnikov, ki nas popred zatirajo, potem pa nas razglašajo po svetu kot nezmožne.

Kako zamore glasovati za tako stranko, kdor ima v sebi še količkaj častnega čuta in ponosa! Proč s stranko, ki nas zatira — in potem obrekuje!

Koroške novice.

Volilno gibanje. Kdor tako od daleč sodi volilno gibanje pri nas na Koroškem, bi mislil, da koroški Slovenci spimo in da se prav nič ne brigamo za bodoče volitve. Ali temu ni tako. Povemo torej, da je organizacija za bodoče državno-zborske volitve po osrednjem odboru in krajevnih odborih ter zaupnikih izvedena skoraj že do zadnje občine. Posebna skrb se je obračala na slovenski volilni okraj. Na občnem zboru političnega društva se bodo postavili kandidati in potem se začne z volilnimi shodi. Skrbelo se bo zato, da se slovenski kandidati predstavijo svojim volilcem v vsaki občini, da bodo ljudje videli in spoznali moža, kateremu naj oddajo svoje glasove. Zaupniki iz cele dežele bodo določili, kdo bodi kandidat, in prepričani smo, da se bodo postavili taki možje, da se jim ne bo treba skrivati, kakor se skrivajo gotovi nemškonacijonalni kandidati, ki na shodih niti ust ne znajo odpreti. Vsekako pa je želeli, da se občnega zbora političnega društva udeleži čim največ mogoče zaupnikov iz cele dežele, da se bo tako v resnici izpoznala prava volja slovenskih volilcev! Ljudstvo naj si samo določi in izbere svoje zastopnike!

Volilni shodi se vrše: v torek, na dan sv. Jožefa, dne 19. t. m., dopoldne po maši, približno ob 1/2 11. uri za volilce občin Šmarjeta v Rožu in Glinjena Kočuh pri Petricu; isti dan ob 3. popoldne pri Kajzerju Podljubeljem za volilce občin Podljubeljin Slov. Plajberg. Na obeh shodih govorita gg. dež. poslanec Fr. Grafenauer in dr. Janko Brejc; v ponedeljek, dne 25. t. m., za volilce v Kapli v Rožu in okolici ter za občino Bistrica v Rožu. Natančnejši čas in kraj se priobči v prihodnji številki in po posebnih oklicih.

Hinavstvo nemških nacijonalcev. Kakor smo že zadnjič sporočili, je nova postava o deželni nakladi na vino, polvino in mošt, ki je v lasti zasebnikov, potrjena ter stopi v veljavo z dnem 15. marca t. l. Skovala je to postavo nemškonacijonalna večina v deželnem zboru, ki je s tem pokazala vso svojo nevednost glede razmer na kmetih in je ubogemu kmetu navalila na rame poleg vseh drugih težkih davkov še davek na edino pijačo, ki si jo more kmet brez večjih stroškov privoščiti pri svojem težkem delu. Vedeli so pa nemški nacijonalci, da bi jim vsi kmetje pokazali fige, ako bi s tem davkom stopili prednje sedaj-le pred volitvami. In zato se niso upali že sedaj na dan z davkom na mošt pred državnozbornimi volitvami. Sedaj stopi v veljavo postava le za vino. Ko bodo pa volitve pri kraju, ko se nemškonacijonalnim priganjačem ne bo več treba bati izgube, ko bodo nemškonacijonalni kandidati že sedeli kot poslanci v državnem zboru in vlekli lepo svoje dijete po 20 K na dan in se krohotali neumnosti kmetjskih volilcev, ki so jih s svojimi glasovi spravili

Župan: „Kako?“

Wunderle: „Častni občani se morajo sami odpovedati častnemu občanstvu.“

Župan (vesel): „Hajl! Vredni ste g. tajnik Südmarkine podpore. Bravo! Sami se naj odpovedo. Pa kdo jim bo to rekel?“

Wunderle: „Pisali jim bomo.“

Župan: „Tedaj pišite!“

Slavni, ne več slavni gospod!

Ker smo mi spodaj podpisani prepričani, da ste tudi Vi že prepričani, da smo mi prepričani, da smo Vas imenovali le pomotoma in brez vsake Vaše zasluge za našo vas kakor našega častnega člana, Vam položimo k srcu odložiti to častno službo. In če to storite bomo Vas tembolj častili, ker se bomo prepričali, da ste se sami prepričali, da niste vredni te službe. Če pa tega ne storite

Prekljež, pomagaj mi naprej!“

Prekljež (udari s pestjo po mizi in narekuje):

„Če pa tega ne storite, kar pa Vam mi ne svetujemo, in če se ne odpoveste službi, Vam zagotovino že vnaprej, da Vas bomo prisilili „mit schlagender Entschiedenheit“ opustiti Vaše politične namene, ki v naši občini nikdar ne bodo cvetele, ker pravico do cvetja ima le naš fortšrit, kateremu je kuril naš slavni župan vso zimo in je

Gospod učitelj pomagajte vi naprej!“

Wunderle (govori glasno in piše):

Zato bomo potem v takem slučaju imenovali toliko Vam po mišljenju nasprotnih mož kakor častne člane, da bo pri volitvah vaš glas vpijočega v puščavi. Povemo Vam

v ta gorka gnezda, takrat bodo pa prišli na dan z novo postavo; ravno takrat, ko se bo začel delati mošt, bo pravi čas zato. Kmet, ki pridela količkaj več mošta, bo plačal naklade najmanj do 50 K na leto in še več. Če bo ta davek že težek za boljše posestnike, kaj pa šele za manjše! Saj se vendar denar ne pobira po cesti, in 20 K je za človeka, ki jih mora s trdim delom od ranega jutra, ko so še zvezde na nebu, pa do poznega večera, prisluziti v potu svojega obraza, že lep denar, vse kaj družega, kakor pa za nemškonalcionalnega poslanca, ki jih vtika danzadnevom v žep samo zato, da gre par ur kimat v državni zbor. Sedaj pred volitvami vam seveda ne bodo povedali, kaj vas čaka po volitvah, da vas le vjamejo na svoje limanice. In to je ravno njihova nesramna hlanavščina!

Seifriz in slovenska duhovščina. Zadnjič smo že govorili o Miklavčevem gospodu, kako je v državnem zboru v svojem edinem govoru obrekoval slovensko duhovščino, danes naj pa še povemo našim bralcem, kako nastopa ta človek osebno proti duhovščini, kadar se čuti za hrbtom popolnoma varnega. Povedali smo že, kako se je Seifriz na dan volitve za žitrajško občino zavaroval s tolpo svojih napitih in nalitih hlapcev, ki so z lopatami in volovskimi žilami „vodili“ volitve in kidali sneg na slovenske duhovnike, ki so prišli izvrševati svojo volilno pravico. Da pa Seifriz sam tudi ni dosti zaostajal za svojimi hajduki, pa kaže sledeče dejstvo. Ko je hotel voliti šentvidski gospod župnik, je Seifriz kakor besen skočil po koncu in ž njim njegov poslovodja in „birt“ Gaggi (dokler je bil še Slovenec, se je imenoval — K a k l) ter vpil, da g. župnik nima pravice voliti. Ker je pa ta zagovarjal svojo pravico, sta Seifriz in Gaggi skočila k njemu, ga pograbila na prsni ter ga hotela vreči skozi vrata. Šele ko je g. župnik pozval vladnega komisarja, da naj ga brani, sta ga izpustila. Seifriz je pač mislil takole: do vrat ga bova porinila midva, zunaj ga bodo pa že hlapci pošteno obdelali, kajti par takih rokomavhov je čakalo zunaj, da bi vsakega, ki bi ga župan Seifriz vrgel iz volilne sobe, pograbili, nabili in vrgli vun. Volilci so kar strmeli nad tako surovostjo in marsikdo je šel volit v najhujšem strahu, ali pa sploh ni šel. Slovenski volilci, upamo, da se bode pač desetkrat premislili, predno bode volili takega človeka v državni zbor!

Seifrizov pomagač in priganjač. Eden izmed najhujših Seifrizovih priganjačev je dobrolski okrožni zdravnik, mladi dr. Grassl. Že pri zadnjih dopolnilnih državnozbornih volitvah je dr. Grassl opravljal službo Seifrizovega „laufpurša“ in pri občinskih volitvah za žitrajško občino je tako dirjal okrog, da so ljudje že mislili, da je znorel. Mladi dr. Grassl je najzagriženejši hajlovec celega dobrolskega okraja in kot tak seveda najhujši sovražnik vsega, kar le malo diši po krščanstvu in slovenstvu, razun morda — denarja. Da pa ga bodo naši ljudje še bolj izpoznali, kakšen je, naj povemo še to-le: Dr. Grassl in ž njim še par „gospodov“ je bilo na lovu. Po lovu so šli v neko gostilno v Koprivni. Na polici nad vrati je stal križ. Dr. Grassl pograbi s svojo svetoskrunsko roko križ ter ga začne vrteti bogokletno kričeč: „Kaj to, to ni nič!“ In da bi še bolj pokazal svoje brezverstvo, začel je govoriti o duši, češ: „Človek nima duše. Jaz sem že čez tristo ljudi razparal, pa še pri nobenem nisem našel duše!“ — Slovensko ljudstvo, kateremu je sv. križ najčastitljivejšje znamenje med vsemi, ti slovenski kmet, ki veruješ, kakor so tvoji očetje in dedi verovali, v božji začetek in neumrljivost svoje duše, glej, takšni so ljudje, ki te vabijo, da bi hodil ž njimi čez drn in strn, takšni so najboljši prijatelji in priganjači nemškonalcionalnega brezverskega kandidata Seifriza! In ta dr. Grassl bo zopet letal okrog vas, kmetski volilci, se vam sladkal in prilizoval, vam vse mogoče obljuboval, a takrat mu recite, da naj gre agitirat k psom in mačkam, ali pa zajcem v gozd, morebiti bo pri njih našel „dušo“, katere vi po njegovih besedah nimate, in tudi glasove za Seifriza!

Vendar-le priznanje. V zadnjih časih so nam Slovencem nasprotniki naši, posebno pa še nemški nacionalci, dosledno odrekli ne samo kak napredek, temveč celo vsako zmožnost zanj. Smatrali so nas, posebno koroške Slovence, že za popolnoma mrtve, bilo nas že ni več zanje. Med vsemi nasprotniškimi časopisi se je v zatajevanju Slovencev najbolj odlikoval „Grazer Tagblatt“, v katerem pa sedaj kar naenkrat bremo sledeče priznanje: „V Vuzenici (na Štajarskem) so pri občinskih volitvah zmagali prvaki (Slovenci) v vseh treh razredih. Bližnja Koroška,

kjer so si Slovenci v zadnjem času priborili večje uspehe in še vedno prodirajo naprej, kaže tu svoj pogubni vpliv.“ — To je lepo priznanje in tem več vredno, ker izhaja iz ust naših najhujših nasprotnikov, obenem pa tudi najboljši odgovor onim našim „prijateljem“, ki vedno kriče, da se med koroškimi Slovenci — „nič ne dela“.

Celovski občinski svet je sklenil vse svoje spise kolekovati z „südmärkinim“ kolekom. Slovenske občine, kje pa ste ve s sklepi, da kolekujete svoje spise s slovenskim narodnim kolekom?

Lutrovska brezverski „Kärtner Wochenblatt“ si v zadnjem času špoga različne „špase“ s — c. kr. sodnijo. Navalil si je namreč na hrbet s svojim obrekljivim pisarjenjem lepo število tožb in se sedaj grozno jezi, da ni mogel pregoljufati c. kr. sodnije s tem, da se je njegov urednik skrivaj pred vabilom k porotni obravnavi in ga je c. kr. sodnija vendar-le vjela. Če se mu ni treba bati sodnije, če piše resnico, kaj potem beži? Ali seveda, kdor ima kosmato vest, se boji sodnije, kajti laž ostane laž in obrekovanje ostane obrekovanje, čeprav si kaj takega špoga „resnicoljubni“ lažnjivec in obrekovalec „Kärtner Wochenblatt“, glasilo koroškega „frahajtlit“ učiteljstva!

„Wochenblattovemu“ uredniku svetujemo, da naj si dobi za prestavljača iz slovenščine človeka, ki bo res znal slovensko in ne bo delal takih kozlov v prestavah „Seifrizovih“ vesti iz „Mira“. Njemu samemu pa pripravljamo malo več „duhovitosti“, kadar bo pristavljaj zopet svoje opazke k slabo prestavljenim „Mirovim“ trditvam, kajti z opazkami v ponedeljkovi številki je pokazal, da ima „Wochenblattova“ raznašalka več pameti v peti kakor on dovtipnosti v glavi. Naj se gre vsaj par mesecev učiti v uredništvo onega humorističnega lista, ki ga ima „K. Wochenblatt“ za prilogo, kadar mu ga ravno ne ustavijo zaradi — zaostalega plačila, ali pa naj se obrne za pouk na K o s i c e v e g a P e p c k a, kakor ga piše in imenuje, Pepcek mu bo sicer malo grobo, a prav gofovo mnogo dovtipnejše povedal svoje mnenje. Veseli nas pa, da je g. urednik vsaj toliko pameten, da je popolnoma primerno označil Seifrizov govor v državnem zboru, kajti imenuje ga — „Blödsinn“, in da ne bi kdo mislil, da je to pripombo storil kak hudomušen tiskarski učenec, še pristavlja — „An m. d. Sch.“, t. j. pripomba urednika. Kaj bi bilo, ako Seifriz toži tega nepredvidnega urednika in bi leta nastopil dokaz resnice! To bi bil prizor, ko bi moralo sodišče določiti, kje je pravi „Blödsinn“, pri tožitelju ali tožencu!

Protialkoholno gibanje. Zmagovalno prodirajoče protialkoholno gibanje, ki šteje v Ameriki, na Angleškem, Švedskem, Norveškem, Finskem, Danskem in v Nemčiji na milijone navdušenih pristašev in nevstrašenih bojevnikov, je našlo odmev tudi v Korotanu. V četrtek 7. sušca 1907 se je ustanovil v Celovcu abstinenčni krožek, ki šteje dozdaj sedem članov, med temi gg. dr. Ehrlich, župnik Maierhofer in bogoslovec Hafner. Smoter krožkov je: ustanoviti protialkoholno knjižnico, s predavanji, članki in razširjevanjem protialkoholnih knjižic, se bojevati proti alkoholu, ki je poleg krutega vsenemštva največji sovražnik koroških Slovencev. Prijatelje naših prizadevanj vabimo, davstopijo kot soborilci v naše vrste ali vsaj gmotno podpirajo naše delo. Pisma, tikajoča se tega krožka je nasloviti: S Medgorski, Celovec, Kosarska ulica 30. Krepko naprej v vojsko! Kdo si upa vanjo? — Dr. Lamb. Ehrlich, predsednik. Sam. Medgorski, tajnik.

Z zborovanja pekovskih pomočnikov. Pred kakim tednom so imeli pekovski pomočniki v neki celovski gostilni zborovanje. Govorilo se je o bodočih državnozbornih volitvah. Vsi govorniki so povdarjali, da je treba voliti socialnega demokrata, kajti edino ta bo vedel in znal zastopati koristi pekovskih pomočnikov. V tem so bili zborovalci sicer precej edini, ali biti je pač moralo kaj posebnega povod, da se je kar naenkrat pokazalo veliko razburjenje. Prizor je bil tak-le. Govornik: „Geherte Genossen.“ Glas: „Schuft!“ Govornik skuša govoriti. — Predsednik: „Bitte, den Redner nicht zu stören!“ Glas: „Halt's Maul!“ Drugi glasovi: „Bravo!“ Govornik: „Geherte Genossen.“ Polom in krik. Predsednik: „Ich schliesse die Versammlung!“ Krik in vik; vrata se odpro, pokaže se truplo, par rok in nog, truplo naredi „salto mortale“ mimo stranišča na dvorišče, par robotih kletvic, in konec je bil zborovanja. Strokovnjaki so trdili, da so bile drugi dan celovške zemlje za spoznanje slabše, kakor navadno.

Za narodno in gospod. šolo v Št. Jakobu v Rožu so darovali: Národen fant iz Sveč 2 K;

N. Backo, dekla, 10 K; Kindlman Jak., župnik, 4 K; Dr. Fr. Jurtela, odvetnik v Ptuju, 5 K; Peřterman Jože, župnik na Otoku, 50 K; Novak Albin, trgovec v Sinčivesi, 5 K; Perušek Rajko, c. kr. gim. prof. v Ljubljani, 5 K; A. Šturm, župnik na Brdu, 10 K; Mart. Meško, župnik pri Kapeli, 5 K; J. Vidic, kn. šk. kanc. v Celovcu, 40 K; Uradniki mestne hranilnice v Ljubljani 10 K; J. Traven, župnik na Obirskem, 12 K; Tržaški učitelj, zbrani v Martelančevi hiši, 740 K; Jan. Hornböck, prov. v Pliberku, 10 K; Čisti dohodek pustne veselice v Medgorju 16 K; Jože Fuger, župnik v Št. Janžu, 5 K; Jože Juran v Pliberku 5 K. Skupaj 20140 K.

Borovlje. Kdor še dozda ni prepričan, da so sociji res pripomogli rudarjem do belega kruha, ali kdor še vedno ni sit njih lepega govorjenja in praznih besed, naj se v nedeljo potruditi na „Pošto“. Nagravžna blamaža in smola, ki so jo rdečkarji nagrabili pri štrajku, jim je začela gnati sodček izpod obročev. Najclar se res trudi in popravlja, da bi zakril in preprečil še večjo nesrečo, pa je preslab in premalo zgovoren. Tudi špeh in starost ga že malo zadržujeta, zato pa mora zopet Mahrer vmes poseči in govoriti, da bo belo premarnval v črno. „Arbeiterwille“ nazonanja, da bo nastopal in bobnal proti „lügenhaften Berichten des „Mir“ in dokazal vsem slavnobranim rdečokravatarjem: 1. da ima samo „Metallarbeiterverband“ od štrajka svoj dobiček; 2. da je ravno zima najbolj pripraven čas za stavko, ker je takrat največ dela in najmanj delavcev; 3. da je imel vsak rudar najmanj 80 K „profita“; 4. da je bilo dovolj denarja za podpore; 5. da so dobili podporo vsi oženjeni in samci in sicer po demokratičnem načelu vsi enako veliko; 6. da so delavcem povrnili škodo; 7. da so spet vsi delavci pri delu kakor prej; 8. da so vse nesreče krivi klerikalci; 9. da se je „Mir“ popolnoma zlagal, ko je pisal o štrajku; 10. da je Rieger „entlosan“ in 11. da samo gospoda Neuzler in Mahrer govorita resnico. To vse bo dokazal čez meje znani govornik obscoci Mahrer. Da se „ta črnim“ in „Miro“ ne bo godilo kdove kako dobro, si že ljubi bralec lahko misli sam. „Mir“ bo vzel v roke, če ga sploh zna brati, in bo rekel: „To pogledjte, kako se farji norčujejo iz resnice in delavcev! Fuj takim ljudem! (Najbrž bo tudi malo pljunil, da bo lepše videti.) Nato bo kar zagrmelo po celi dvorani od samega ogorčenja in nastalo bo tako pljuvanje, kakor ga še dozda nikdo ni videl in ga tudi ne bo. Tako bo in nič drugače. Genosse Mahrer bo skazal „resnico“, in sociji bodo tudi zanaprej prepričani, da jim nikdo ne pomaga tako močno — p r a z n i t i ž e p a, k a k o r r d e č a d e m o k r a c i j a!

Borovlje. Splošno se govori po Borovljah in sumniči mene, da sem jaz pisec dopisov iz Borovelj v zadnjih številkah „Mira“. Izjavljam torej s svojo častno besedo, da nisem z omenjenimi dopisi v nikaki zvezi.

Ludovik Borovnik

Prip. uredništva. — Izjavljamo, da g. Borovnik z zgoraj omenjenimi dopisi ni v nikaki zvezi.

Z železnice. Gospod urednik, na železnici se sliši marsikaj, zato mi dovolite, da Vam sporočim sledečo dogodbo. Vozil sem se po železnici skupaj v istem vozu s par borovških „boljših“ možakov. Gotovo Vas bo to zanimalo, če izveste, kako ti ljudje sodijo o borovski nemškutariji. Evo njihove sodbe, katera je bila izrečena po nemško in se slovensko glasi: „Povsod se kriči ‚hajl‘, povsod vse ‚dajčnacional‘, če pa pridejo v gostilno, pa nima nobeden nič denarja!“ Tako sodijo nemški nacionalci o svojih lastnih pristaših!

Sele nad Borovljami. Mesto venca na grob ranjega občinskega svetovalca Jožefa Oražeja, p. d. Spod. Juga, zbrali so občinski odborniki med seboj 12 kron za podporo revnih šolarjev našega slovenskega razreda.

Št. Jakob v Rožu. Ponoči se tu pri nas večkrat vlačijo v tuli okrog nemčurska druhal, da bi človek mislil, to so gladni volkovi. Značilno pa je posebno to, da neki kajžar v družbi svojih nadebudnih sinov načeljuje tej ciganski družbi, pred katero pošten človek niti življenja ni varen. „Giftna krota“ ptujška, lepo družbo imaš za seboj, ko v medsebojnem prepiru očita oče sinu tatvino, sin očetu raznovrstne lumparije i. t. d. Pa kaj zato, saj so „tajč gesint“ in se tudi na žabje kvakanje prav dobro razumejo; no, kar mačka rodi, rado miši lovi, pravi star pregovor. Res, poštemu človeku se stуди, ko jih vidi, četudi le redkokdaj, pri maši z nemškimi „kravatlni“ in še z zaspanimi in opraskanimi obrazi. Sram bi imelo biti nemčurje takih ljudi. Gnadljivi s pošte pa in našemu penzioniranemu in nepristranskemu razsojevalcu preprirov, g. Krebitzu, pa taka „Gesell-

schaft" še prav posebno ugaja, češ: „To so prav fletne pube, pa kamot.“ Seveda takim želodcem, ki celo strupene krote prebavijo, se tudi ta „delikatesa“ ne ustavi. Dober tek! Da pa se tako imenitna družba odtegne pozabljivosti, bi vama svetovali, da se pustita na čelu vajine „lajbgarde“ fotografirati, pa tudi slavni „Baumeister“ ne sme manjkati, da bo družba popolna. Sliko naj bi pa kinčal primeren napis: „Princ „Karneval“ potuje s svojim spremstvom na oslovsko razstavo v Pariz.“ Heil fortšrit!

Št. Jakob v Rožu. Slovenci naj kupujemo samo slovenske tiskovine, naj pišemo samo slovenske razglednice in dopisnice, tako bomo pokazali svetu, da smo zavedni in da živimo; to smo slišali že tisočkrat govoriti in prepričan sem, da jih je mnogo, kateri bi radi delali tako. A vprašanje nastane, kje dobiti slovenske razglednice in dopisnice? Odgovor bi bil lahek: v slovenskih trgovinah. A kje iskati te? Imamo lepo število trgovin na Koroškem, a kaj pomaga, ko je pretežna večina nemškutarških, a le malo jih je, katere se imenujejo narodne. In eno takšno imamo tudi pri nas v Št. Jakobu, na katero smo tudi ponosni. A eno napako ima, katera pa se ji nikakor ne sme zamolčati, in ta je, da ima izključno le nemške razglednice in dopisnice, izvemši par razglednic iz Št. Jakoba. Pač pa ima bogato zalogo nemških, med katerimi opaziš prav lahko frankfurtarske trakove. Potem se ne čudimo, da piše večina samo na nemške tiskovine, ker slovenskih ne dobi. Kajti to se ne more zahtevati od posameznika, da bi pisal po vsako dopisnico posebej tja nekam na Kranjsko. Zatorej bi rad opomnil slovenske trgovce, katerih je itak le malo, da bi vsaj ti skrbeli zato, da bi imeli na razpolago slovenske razglednice, voščilne in velikonočne dopisnice, slovenske vžigalice, svinčnike i. t. d. Le tako bi bilo mogoče posluževati se slovenskemu ljudstvu izključno le slovenskih tiskovin. Da ljudstvo ne mara zanje, to je le pretveza. Kako boš delal tako, kakor se ti veleva, če pa nimaš in ne dobiš, kar bi potreboval, niti tam, kjer bi najprej pričakoval.

Št. Jakob v Rožu. Ko sem slučajno bil pred nekaterimi dnevi v Št. Janžu v Rož. dol. po opravkih, sem slišal govoriti, kako veliko jezo ima Košičev Pepček na našega rodoljuba gosp. Müllerja, obč. tajnika v Sl. Plajberku. Omenjalo se je tudi, kako je bil Pepček takrat vesel, ko ga je na žegnanje na Bistrici pri Tomažu — kakor on zna vedno — sirovo napadel. Zdaj pa Pepčka vprašam, ali je bil kaj potem vesel, ko ga je g. Müller navil za ušesa, ne za ušesa, ampak za njegovo veliko „čast“ in njegovo, denarja tako „natlačeno“ mošnjo? Kakor se je slišalo, je bil g. Müller prvi, ki ga je dal vpisati v „črno knjigo“, ker je pri obravnavi na sodnikovo vprašanje, ali je bil že kedaj kaznovan, odgovoril, da še nič. Torej Pepček, vi ste iskali g. Müllerja, računajoč, da je „Mirov“ dopisnik, tako kakor išče roparska žival jagnje, med tem ko je on, ki ni študiral niti za „apotekarja“ in ne za „soda-wasserfabrikanta“, vas našel postavno ter vas ni sam sodil, kakor ste vi njega. — Heul oli-kanost!

Hodiše. Pri občinskih volitvah dne 29. decembra 1906 zmagala je v naši občini kat. slovenska stranka v 2. in 3. volilnem razredu. Ker je pa eden od Slovencev izvoljeni odbornik odpadel in se pridružil nemčurjem in odbornik gosp. Franz Eichholzer nevarno zbolel, dobili so nemčurji upanje, da morebiti zmagajo pri volitvi župana. Le eden glas jim je še manjkal. Prav nesramno nemčursko so neprestano nadlegovali naše odbornike, prosili in žugali za ta jim manjkajoči glas. Rabili so pri tem delu skrajno nepoštena sredstva. Da bi novim odbornikom, kakor tudi slovenski stranki vzeli zaupanje do sedanjega župana gosp. Jurja Straussa p. d. Germitča v Dobajnci, začeli so ga črniti na najgrši način. Trosili so laži v občini, da ima vse v neredu, da zapravlja občinski denar in da mora biti v občinski blagajni velik primanjkljaj. Ali naši vrli odborniki se niso pustili motiti s tem obrekovanjem, ker poznajo Jurja Straussa kot poštenega moža. Ker tudi to ni nič pomagalo, si mislijo nemčurji, naj bo kar hoče, poskusimo še pri deželnem odboru, morebiti da ta kaj najde, da bo za nas in kar utegne župana Straussa za vselej pokopati. Vršila se je dne 4. t. m. po dveh zastopnikih deželnega odbora natanka preiskava vseh pisem županstva kakor tudi občinske blagajne. Ta pa je izpadla prav dobro, v čast našemu županu, ki ima pisma in posebno občinski denar v najboljšem redu. Gospod Jurij Strauss je bil zato tudi dne 5. t. m. zopet za župana izvoljen. Vas obrekovalce pa bodi sram do ušes, da skušate po takih nepoštenih sredstvih priti do zmage.

Škofiče ob jezeru. Za načelnika krajnega šolskega sveta je bil izvoljen dne 3. marca gosp. Franc Jakobič p. d. Ajtone. Prejšnji odbor krajnega šolskega sveta pa izreka častitemu gosp. župniku Št. Singerju javno zahvalo za njegovo vestno in plodonosno delovanje pri omenjenem šolskem svetu.

Iz Skočidola. (Javna zahvala.) Gosp. Herm. Šiller je daroval župni cerkvi v Skočidolu lepo podobo: „Kristus na Oljski gori“. Slikal je podobo gosp. Peter Markovič, akademični slikar v Rožeku. Slika je izvrstno izdelana, vsled česar priporočamo za enaka dela gosp. Petra Markoviča najtopleje vsem župnim uradom. Gospodu darovalcu pa najprisrčnejša zahvala.

Več skočidolskih župljanov.

Iz Žabnic nam poroča g. župnik dr. Amschl, da se je vrnila v članek „Družba sv. Mohorja na Koroškem l. 1906“ glede župnije Žabnice pomota, katero naj s tem popravimo. Člankar navaja za Žabnice po „Koledarju“ samo 17 udov. Ker se je pa pozneje, ko so knjige prišle, oglasilo še 15 starih naročnikov, ki so mislili, da se knjige plačajo šele pri sprejemu, kakor je bilo prej v navadi, se je število udov skrčilo le od 36 na 32 in to, ker so 3 udi umrli, 3 pa se izselili; pristopila pa sta 2 nova uda.

Radiše. (Opomini.) Podpisani daje vsem naročnikom „Mira“ na Radišah, ki lista oziroma naročnine še niso plačali, na znanje, da se mora naročnina prej ko slej, vsaj pa do 31. t. m. podpisaneuro izročiti, drugače bode list ustavljen. Koliko naročnina znaša, je vsakemu znano. Dopoljujem si torej določiti rok do zgoraj navedenega dneva, sem toraj za naročnino tudi samo do zgoraj imenovanega dneva odgovoren. Prosim, da se moji želji ustreže.

Jožef Lakner.

p. d. Hrasnikov na Radišah.

St. Vid v Podjunski dolini. Vsi nemškona-cijonalni časopisi in za njimi tudi ptujska „giftna krota“ so prinesli iz našega kraja grozno vest, češ da je naš župnik rekel nekemu, ker je nasprotno volil: „Ako rabi župnika za spoved, naj gre po šintarja.“ Kmet da je bil zaradi tega tako potr, da je šel prosil v Dobrlovas g. prošta, da ga sprejme v svojo župnijo, ta pa da mu je rekel: „Potem pa takointako ne spadaš na pokopališče, ako si volil z nasprotniki.“ Tako nemški časopisi. Kaj pa je resnice na tem? Kmet, o katerem se to piše, je spošno znan kot velik duševen revček, ne zna niti pisati niti brati, sploh ni prav pri pravi pameti. Zato so ga pa tudi naši hajlovci tako lepo speljali na svoj led, da v enomer zabavlja proti duhovščini, Slovincem itd. Ko je zopet enkrat prav pošteno udrihal po duhovnikih in se je to povedalo g. župniku, je leta res rekel: „Kakor je videti, bo ta človek, kedar bi rabil duhovnika za spoved, rajši šel po šintarja.“ In ta izrek ni bil prav v nobeni zvezi z občinskimi volitvami, ki so se vršile par tednov prej. Ta najnovejši „nemški mučenik“ je res šel v Dobrlovas k g. proštu, ali besede, ki jih nemškona-cijonalni časopisi podtikajo g. proštu, so naravnost zlagane, kajti g. prošt kaj takega sploh nikdar rekel ni. Nam se smili le ubogi kmetič, kateri je po nam dobro znanih nemčur-skih zapeljivih zapeljan, sedaj sam kriv sitnosti, katere bo imel zaradi lažnjivih poročil v nemškona-cijonalnih listih. Naj si le zapomni oni stari pregovor, da svinje požro onega, kdor se meša med otrobe!

Škocijan v Podjuni. Skioptično predstavo s predavanjem je priredilo naše bralno društvo zadnjo nedeljo, dne 10. sušca t. l. po blagoslovu. Ta misel pač ni bila napačna. Vsakdo ne premore toliko sredstev, da bi prepotoval in si v „originalu“ ogledal razne slovite tuje kraje, ki bi ga utegnili zanimati. Skioptikon pa jih je kar pričaral na steno, da smo jih gledali zapored, kot bi se vozili z brzovlakom po njih! Ogledali smo si najprej najznamenitejša poslopja in trge v Rimu ter prešli na Rivijero itd. Vse slike so se posrečile izvrstno. Gosp. S a m o b o r M e d g o r s k i, ki jih je uprizarjal, se je tudi potrudil, vsako podobo razložiti ter nam povedal o vsaki kaj zanimivega. Hvala mu za to! Celovškemu delavskemu društvu pa častitamo, da poseda tak imeniten, izobrazbo pospešujoč in zabavo učinjajoč, aparat. Bratskim društvom le svetujemo, da se istega o priložnosti poslužijo.

Dobrlavas. V nedeljo, dne 3. marca, je napravilo naše Katol. sloven. izobraževalno društvo svoj I. letni občni zbor. Zbralo se je mnogo ljudstva, da posluša govornike in izve iz odborni-ških poročil delovanje društva. Tajnik, vrli mladenič I. v. K u h l i n g, je poročal o delovanju društva glede shodov in predavanj, blagajnik, požrtvovalni mladenič M a t. P r a j n i k nam je pa podal bilanco o denarnem stanju društva, ka-

tera je ugodna in bi bila še bolj ugodna, če bi vsi udje storili svojo dolžnost. Knjižnica šteje že okoli 220 različnih knjig, ki se pridno izposojuje. Nato je nastopil č. g. kaplan Andr. S a d j a k in predaval o zatirani katoliški cerkvi na Francoskem. Geslo brezverskih framazonov je liberalizem, dejanje p a t e r o r i z e m (z a t i r a n j e). Kdo je kriv, da je prišlo na Francoskem tako daleč? Katoličani sami so krivi, ker so se premalo brigali za javno življenje. Zato pazimo vsaj mi pravočasno, da se tudi pri nas ne vpeljejo enake razmere. Drugi govornik, zavedni kmečki mladenič Ant. G r i l iz Vovber je govoril o pametnem gospodarstvu. Dandanes more kmetu pomagati pri nas edinole živinoreja. Torej skušajmo, da dvignemo živinorejo! Pred vsem moraš ti kmet skrbeti za obilo dobre krme, torej gnoji svoje travnike; moraš skrbeti za dobro pleme, vzrejaj si sam plemenske bike, da boš mogel tako tekmovati z živino drugih dežel. Spodnji Korošci naj posebno ne pozabijo, da daje naša deželna kmetijska družba podpore tistim, ki si napravljajo umetna gnojlišča in ki si hočejo nabaviti plemenskih bikov. Poslužite se, družba čaka na to! Oba govora sta bila zanimiva in poljudna in zato so jima zborovalci sledili z vso pazljivostjo. Prisrčna hvala govornikom. Potem se je potrdil stari odbor, namestu blag. namestnika, ki je žal odšel, je bil izvoljen mladenič Jurjakov Jakob. Nazadnje je še domači g. kaplan s toplimi besedami se spominjal vseh ovir, ki so se stavile v preteklem letu našemu društvu, pa tudi lepih sadov, ki jih je društvo že obrodilo, in ki jih v bližnji bodočnosti v še večji meri mora obroditi, če bomo vsi složno in z navdušenjem delovali. — Bog živi slovenske Dobrolice!

Žitaravas. (Ustanovni shod „Trte“ — v znamenju kamenja.) V nedeljo, 10. sušca ustanovilo se je pri nas katoliško slovensko izobraževalno društvo „Trta“. Misel, ustanoviti tako društvo, izprožili so fantje sami. Čast takim fantom! Udeležba je bila nad vse pričakovanje dobra. Pazljivo so sledili poslušalci času primernemu govoru g. dr. Erlicha. K novemu društvu je pristopilo takoj 44 udov, za naše razmere res lepo število. Po ustanovitvi „Trte“ so izvrstno predstavljale „Sv. Nežo“ pogumna in za vse dobro navdušena šentlipška dekleta, katera so nas po dokončanem sporedu še kratkočasile z milodonečimi slovenskimi pesmicami. Slava jim! Tako se po dokončanem delu kratkočasijo katoliški Slovenci. Kako pa naši „naprednjaki“ — tako namreč sami sebe imenujejo, — kdo se ne smeje —? Gospod župan S e i f r i z jim je za ta dan podaril 3 sodčke piva, s katerimi so si gasili žejo v gostilni in se navduševali za Bismarka. Menda jim je podarjeno pivo tako dišalo, da so sklenili, se lepo zahvaliti katoliškim Slovincem, da so priredili svoj shod in jim tako pripomogli v sedanjih hudih časih do tako cene pijače. Naprositi menda nameravajo novo društvo, da bi vsaj vsak mesec napravilo tak shod in jim pripomoglo vsaj vsak mesec enkrat suha grla do dobra namočiti s „frajbirom“. A čisto zastoj ga pa vendar niso pili. Hoteli so se svojemu velikemu dobrotniku Seifrizu hvaležne skazati vsaj s tem, da so od našega shoda mirno odhajajoče goriške fante napadli s kamenjem, da so ti morali pribežati nazaj. Kjer je surovost in podivjanost, tam pač ni omike in napredka. Vsa odgovornost pa pade na onega, katerega dolžnost je, skrbeti za red in opuščati stvari, katerih posledice slepec lahko sprevidi. Razumeli gospod župan?

Žitaravas. Slučajno sem dobil v roko „Štajerca“ št. 7 od 17. svečana 1907, in tam čitam na strani peti: „Dr. Brejček i. t. d.“, in pri tem mi pride na misel pregovor, ki pravi, da se resnica prav spozna, treba je čuti dva zvona. In na dan volitve se je v žitajski občini oglašil županov veliki Bismarkov zvon. Ko so volilci odhajali domov, jih je tako veselo spremljal, da še stari ljudje ne pomnijo kaj takega. Lepa slavnost za občino, kaj ne? Ko so pa nekateri slišali tisti zvon, so se tako prestrašili, da so na očesnih živcih začeli bolehati. Pa to še ni bilo vse. Strašanski strah je navdal žitajške „naprednjake“ in „Štajerčeve“ dopisnike. Dne 3. svečana je bil v Žitaravasi pri gospodu župniku pogovor in sta bila pri njem le en črevljar in en fant iz cele občine. Tako namreč piše lažnjivi „Štajerc“. Tistega pa ne vemo, iz katere občine so bili drugi, katerih je bilo lepo število. Preljubi „Štajerčev“ dopisnik, ti si pač največji lažnjivec in obrekovalec, ali pa si že tako bolan na očeh, da ne moreš več poročati resnice, boljše je, da greš v kot spat, da ne boš tako lažnjivo po svetu okrog taval. Res, čudna je ta bolezen, le glej, da ti „giftna krota“ čisto pogleda ne vzame. Ali pa si kupi dobra očala, da bodo „dobro nesla“ in da bodeš

mogel resnico poročati. Če si jih pa sam ne moreš kupiti, da si tako slab, se pa obrni na črevljarja in fanta, in onadva ti jih preskrbita. H koncu naj se obrne na očesnih živcih bolni „Štajerčev“ dopisnik na svojega „nemškega svetnika“ Bismarka, da ga ozdravi te čudne bolezni, da bo imel boljši pogled, kadar bode zopet poročal „gifti kroti“. Za danes toliko, pa brez zamere! Drugič več!

Selo pri Žitarivasi. Gospod urednik! Svetujte mi! V Ptuj bi namreč rad šel služiti. Vem, da me boste vprašali, zakaj? Da se ne bova tako dolgo mudila, Vam kar hitro povem, da zato, ker se tam nahajajo tako dobri ljudje. Kako to? To je pa tako: Večkrat sem že slišal, da kdo „Štajerca“ več ne mara. Eden reče: Jaz mu nisem štel naročnine, pa vedno prihaja; drugi pravi: jaz ga pošljem nazaj, pa je zopet hitro tukaj; tretji reče: jaz ga dobivam celo več let, da ga nisem plačal, pa se mi vedno dostavlja. No, ali niso potem tamkaj res dobri ljudje? In pravijo in se bahajo, da „Štajerc“ ali „giftna kroti“ zelo napreduje, kakor se hvali sam. Ja, ja, da bi jej le prevroče ne postalo vsled tega napredka na koncu leta, ko se bo delal račun!

Št. Lipš. Sv. misijon bil je vseskozi dobro obiskan. Prihajali so tudi tujci iz različnih, celo daljnih župnij, udeležba pri sklepu v nedeljo pa je bila naravnost velikanska. Procesija z misijonskim križem (izdelanim po I. Cezarju v Mozirju za nizko ceno) kaj veličastna je segala od Bojevasi do župne cerkve. Obhajancev smo imeli čez 600. Pokazalo se je, da ima ljudstvo v Podjurski dolini še vero, a treba je, da se iz spanja malomarnosti vzdrami, da vero pokaže ne le z molitvijo in postom doma, pa obiskovanjem cerkve, ampak z dejanjem tam, kjer je dandanes najbolj potreba, očitno. Korenica je še zdrava, a veje se sušijo, sadu, življenja ni pravega; če se ne oživi, usahne kmalu še tudi korenica. Čudijo se nekaterim olikancim in preprosti kmetje, kako to, da v cerkev hodijo in se še pobožne štejejo, pri volitvah n. pr. pa se obnašajo tako čudno, kakor da jim ni nič za vero, kakor da imajo duhovnike za sleparje in vsakemu liberalcu ali nemčurju več verjamejo. — Neslo se je tokrat prvič lani napravljeno veliko zeleno-rdeče bandero. Mene je precej sram, če berem ali vidim, kako imajo Slovenci še denarja dosti za marsikaj, tudi nepotrebne, za velike žive potrebe časa pa ni smisla ni denarja. Bolj ko kinč cerkve bi dandanes bila v čast božjo krščanska vzgoja mladine, dar za versko šolo, Ciril Metodovo društvo, učiteljski dom. Če bi bil jaz škof, bi pošiljal misijonarja po deželi, da bi ljudstvo spodbujal k požrtvovalnosti za te reči in prepovedal vse ne tako potrebne izdatke pri cerkvah, dokler nimamo poštenih versko-narodnih šol. Ne tu, pa ne daleč mečeje desetake, stotake v gostilni na mizo, za dobre namene pa ne dajo krone razun morda za domačo cerkev.

Št. Lipš. Bolehajo zadnji čas v velikem številu mali in veliki pri nas in okoli, tudi sosedje na Štajerskem (v Solčavi) bolehajo zelo zadnjo zimo. — Nad kramarji so se naši ljudje o misijonu pohujševali, izjemo sta delala ena prodajalka iz Velikovca in gospod Fr. Krepek iz Maribora, ki je razposajence svaril. Misijon naš zelo hvalijo domači in sosedje, ostal bo v najlepšem spominu in gotovo ne brez lepega sadu.

Velikovec. (Ž e l e z n i c a.) Grof Kristalnik, pivovarnar Nagele in davčni oficijal Kaus so bili pri železniškem ministru Derschatti zaradi železnice Sinčavas-Velikovec. Izvedeli so, da je južna železnica za to progo. Volilci velikovskega okraja pa bi rajši imeli železnico čez Grebinj-Freudenberg-Celovec. Kandidat Nagele s tem pride gotovo v škripce. S kom bo potegnil? Ali z Velikovčani ali s kmeti? Obisk pri ministru kaže, da z V e l i k o v č a n i.

Vovbre. V veliko žalost nas vovbrskih farmanov nas je zapustil med nami tako priljubljeni častiti gospod Ivko Kogelnik, ki je šel na Radiše za župnika. Njegovo kratko ali neumorno delovanje med nami ga bo ohranilo v naši vovbrski zgodovini. Srečne pa so Radiše, ki dobijo tako izvrstnega duhovnika, in res, nismo se čudili, da so prišli Radišani s takim veseljem ponj in so ga nam odpeljali.

Železnica Celovec — Velikovec Grebinj — Št. Pavel. V raznih krogih se sliši novica o nameravani železnici iz Celovca čez Freudenberg, Trušnje, Velikovec, Vovbre, Grebinj, Rudo v Št. Paul. Z velikanskim veseljem je pozdravilo naše ljudstvo ta velepomembni načrt, ki bi bil za tukajšnje zanemarjene kraje velikanskega pomena. Čudno pa se nam postavlja nasproti velikovska mestna občina in njeno prebivalstvo, ki imajo svoj načrt neki za železnico iz Mostiča na Velikovec, čez Dravo, v Sinčovas. Most čez

Dravo bi največ stal. Torej železnica, katero nameravajo Velikovčani, bi bila edino v korist mestu Velikovec in južni železnici. Železnica, za katero se potegujemo mi kmečko ljudstvo in naše občine, pa bi bila v korist mestu Celovcu, Freudenbergu, Trušnjam, Velikovcu, Vovbram, Djekšam, Št. Petru, Grebinju, Rudi, in Št. Pavlu. Posebno opomniti moramo, kako bi oživela industrija v naših krajih, kakor n. pr. v Freudenbergu in na Lipici, kako bi oživel Velikovec s svojimi tedenskimi sejmi, ko bi imeli zvezo s Celovcem in z Labudsko dolino, da celo z Dunajem. V gospodarskem oziru bi bila naša posestva dobrih 50 odstotkov več vredna; ali vsega tega nam naši nam se usiljujoči Velikovčani ne privoščijo, ampak kakor trde buče tiščijo svojo železnico iz Mostiča v Sinčovas, ki bi vozila gor največ korpe, dol pa sol, kakor se je izrazil neki pameten kmet. Z druge strani se nam piše, da se bo zidala železnica iz Spodnjega Dravograda na Zeleni travnik, ker bi se tako skrajšala proga iz Celovca v Gradec za 50 km. Povedati tudi hočem Velikovčanom, da oni hočejo zdaj ravno tisto napraviti, kakor so napravili njih očetje pri železnici l. 1860, da zdaj lahko gledajo skozi prste v Sinčovas, kako lukamatija jucka; seveda Sinčani se jim pa smeji. Torej, drago kmetško ljudstvo, pred durmi nam stojijo državnozbornske volitve. Lahko rečemo, če bo naš državni poslanec naš nasprotnik, tedaj mi kmetje ne bomo imeli železnice, plačati bomo morali pa še več, ker železnica Mostič — Sinčavas bi zavoljo premostitve Drave stala mnogo več, kakor železnica Celovec — Št. Pavel. Mi možje pravice delujemo za železnico za naše kraje in v blagor našega ljudstva, ne pa za korist judovske železnične družbe in velikovških hajlovskih „purgarjev“. Z združenimi našimi močmi in s pomočjo naših dobrih zastopnikov začnimo resno delovati, da ta koristna, ta velepomembna nameravana železnica postane tudi resnica. Zato pa je treba v prvi vrsti, da si izvolimo za državnozbornskega poslanca moža, ki bo čutil z nami kmeti, ne pa delal samo za nam vedno nasprotni Velikovec, kakor pivovarnar Nagele in klobučar Gratzhofer.

Djekše. (Š e n k r a t o b č i n s k e v o l i t v e.) Kakor že znano, občina je zopet naša, izvoljeni so vsi naši možje, odločni slovenski krščanski možje. Zdaj pa na dan s temi veselimi reči! Nasprotniki so se za te volitve imenitno pripravljali, so strastno agitirali. A spodletelo jim je, ker so se nekateri zbal, nekateri pa na komando svojega dobrega, od kmetov „naprošenega“ (?) prihodnjega (?), po materi Slovenca, poslanca Nagelna iz Velikovca iti niso smeli. Na prvem mestu bodita omenjena kot agitatorja zoper „te črne“ naš Francej iz Rneže in „to pa rečem“ Martin iz Vovbrskih Rut. Nabrala sta precej pooblastil. Ker pa sta svojega prijatelja, našega „šribarja“ slabo zastopila, zmedlo se jima je pri „šriftih“ in zato sta doma ostala. V Vovbrah je za pooblastila za dješko občino za „te bele“ skrbel veliki nemec in gospod Weiss, drugače veliki hlapec baronov. Njemu je z marsikatero besedo pomagal c. kr. okrajni gozdar iz Velikovca „Stuk“. Od baronovega hlapca drugega ne moremo pričakovati, ker ti morajo biti „štram dajč“, drugače je pa pri Stuku. Zato vprašamo: „G. Stuk, ali je res, da so Vas videli v Vovbrah agitirati?“ Ali je res, da ste na Djekše pooblastila prinesli? Ali je res, da ste svetovali, da volijo kogar hočejo, le fajmoštra in ključarje ne? Ali ne veste, da ničesar ne plačate, da nimate tedaj pravice „kaj pomnat“? Mislite li, da je „tem cesarskim“ že vse dovoljeno? Kaj bode na to rekel vaš očka, c. kr. glavar? Ali je res, da če z duhovnikom pridete skupaj, ste tako sladek, kakor „cukr“, v družbi drugih, posebno pa „lererjev“ se pa kot pristnega liberalca pokažete? „Črevlje sodi naj koptar“, pravi pregovor! To si dobro zapomnite! Držite se svoje službe, da zopet, kakor se je že zgodilo, v zadrego ne pridete! Drugače drugičrat še več povemo, da vas v pravi luči pokažemo! Tudi rahločutni pivovarnar iz Velikovca, g. Nagele, so se za naše volitve potrudili, da bi s tem svojo ljubezen do Djekšarjev pokazali. „Zato Weiss doma ostani, tako je bil „befel“! ti ne veš, ali jaz vem, da bi s tem šta volitev za rajhstag trpela. In res, zgodilo se je! Lepo je „hospud“ od vas bilo, ampak prosimo vas, le se za nas več ne trudite! Poznamo vas in vse te vaše prijatelje! Skrbite najprej za „pir“, da je dober, da vam enkrat, posebno ko bo cesta, za katero ste že toliko storili, ampak še nič ne opravili, Djekšarji fige ne pokažejo. Saj veste, da vašega pira Djekšarji veliko popijejo, da je za tako „kunšaft“ jako škoda! Če res že radi za druge skrbite — in seveda pri tem naše posebno ne pozabite — potem se le lotite dela, na primer v okrajnem

šolskem svetu, da se na slavni velikovski meščanski šoli ne godijo take reči in pa tudi v okolici, „lererji“ „Češčenosimarijo“ molijo. Če že radi delate in za druge skrbite, ponudite se le gospodom v Velikovcu, saj mislim, da veste, da so pri svojem gospodarstvu vašega sveta in pomoči jako potrebni. — Tudi naš dješki „šribar“, drugače „vseeno, če le nese“ kmečki prijatelj, se je odlikoval. Že pred tremi leti mu je naš gosp. župnik moral dokazati, koliko glasov ima pri volitvi. Ker pa je vedel, da naš g. župnik volilnega imenika ne pride gledat, mu je kratko tri glasove črtal, in ker je tako učen, je iz teh treh glasov naredil v drugem razredu, en glas za prvi razred. Da je cerkveno in farno predstojništvo čisto kaj drugega, tega seve v svoji učenosti ne ve. Da „paurom“ imponira, je mislil, da za občine ne velja „pluralna pravica“! Tega pa ni rekel, da je neumen. V svoji neumnosti je celo rekel, da je to c. kr. glavarstvo potrdilo. G. glavar, ali je tedaj res, da ste nekaj takega potrdili? Prosimo Vas, povejte enkrat temu imenitnemu učenjaku, da je zopet preveč govoril! Tako se je torej godilo pri naših volitvah. Pokazali so nam naše „prijatelje“. Ker vidim, da ti „prijatelji“ še zdaj ne mirujejo, povem Vam od njih prihodnjic še nekaj lepega!

Iz velikovške okolice. Cenjeni gospod urednik! ali ste že slišali kedaj, ali videli, da bi bile volitve komu obtičale v grlu, ali pa celo govor vzele? Jaz sem se prepričal na lastne oči, da je to resnica. Št. Janž lanskega leta je prinesel občinske volitve za občino Rudo, in tedaj se je to zgodilo. Neki najemnik Helldorfovega posestva, ki še posestnik ni, rojen Slovenec, posilil-nemec, je tako razgrajal pri volitvi proti slovenskim volilcem, kakor da bi hotel vse prekositi in kakor bi šlo za stavo. In pa zato, ker so Slovenci zmagali v enem razredu; to mu je bilo trn v peti. Jaz si pa mislim po svoji glavi, če bo še ta človek do prihodnjih občinskih volitev med nami, bo moral biti pripravljen še na kaj več. Kaj bi pa potem počel, ko bi zmagali še v drugem razredu? Tedaj bi mu pa gotovo za vselej vzelo govor. E Jurej . . .

Grebinj. (Nagelovo pivo je že izvoljeno.) Naši tržani so dosedaj pili pliberško pivo; odkar je pa velikovski pivovarnar Nagele kandidat za prihodnje volitve, se pa pije samo njegovo pivo po naših gostilnah. Piti ga morajo celo taki, ki sicer ne marajo zanj. To je čisto nova reklama, take gotovo še v Ameriki ne poznajo. Torej, kdor bi rad spravil svoje blago v denar, naj le hitro kandidira!

Grebinj. Gostilno pri gospe Lučovnikovi sedaj nasprotniki zelo slabo obiskujejo. Tako se godi! Slovenskega zborovanja ni dovolila, češ, da bi potem izostali nemškutarji. Sedaj pa nima ne Slovencev, ne nemškutarjev, ampak p r a z n e p r o s t o r e.

Prevalje. (S v o b o d n a š o l a.) Ni še dolgo temu, ko nas je počastil ljubi naš Palla s svojim laskavim obiskom v Prevaljah. Točil je tedaj ta pristni Poljak krvave solze za svojo drago hčerko ali bolje rejenko „lepo Germanijo“, češ, da ji celo v nemških šolah slovenske Koroske vedno bolj izpodkopavajo tla. Milo je prosil kateheta, da bi se je vsaj onadva usmilila in ji odkazala vsaj že v tretjem razredu majhen prostorček, da bi se malo pomenkovala s slovenskimi otroci, ker ji je drugače samega dolgega časa poginiti. Ali ta kateheta, neusmiljenca, imata srce trdo kot kamen! Nič se nista pustila omehčati in gospod „inšpehtar“ so morali odnesti svoje pete, ne da bi kaj opravili. Od tega časa steklo je že precej vode po Meži, in mislili smo že, da je ta zadeva pokopana. Ali glej! kakor blisk se raznese med prevaljskimi „purgarji“ svet pretresujoča novica: Veronauk učili bodo v šolah odslej učitelji, ker se kateheta nočeta pokoriti vsemogočnemu Pallatu. E, take babje čenče, kdo bi jim kaj verjel in se zmenil zanje! Ali kaj pa v nedeljo, 3. marca, kar naprej drdrajo vozovi po prevaljskih ulicah? Iz cele prevaljske in pliberške okolice vre „gospoda“ vkup, vse tja k Ahacu. Kaj pa imajo? Čujte in strmitel!: ustanovni shod podružnice „svobodne šole“ za Pliberk in okolico s sedežem v Prevaljah. Tu ga imaš! To se je torej speklo iz že dolgo pripravljene moke. Le več nemščine v šoli! se je govorilo! Ta preklicani veronauk, ta nam dela vedno zgago! Torej ven z njim! kajti danes ni več vera, ampak nemščina v zveličanje potrebna. Zdaj smo se vsaj enkrat spoznali s temi tički. Krščanski nauk naj se poučuje v nemščini, da ga otroci le malo ali pa nič ne razumejo. Ker pa kateheta tega nočeta, zato pa naravnost vun z veronaukom! — Zborovanje je bilo sklicano po § 2., se je vršilo torej pri zaprtih durih. Vidi se vam, vi velenemški junaki, da imate slabo vest; kajti če bi bila stvar, za katero se potegujete, poštena, bi si pač upali

v javnost ž njo. Ali „mi Nemci, mi se bojimo samo Boga in nikogar drugega na svetu“, rekel je nemški Muhl in se zaprl v gorko sobo, ker so se mu hlače tresle pred krepko pestjo in jasno pametjo slovenskega kmeta. Shoda se je udeležilo nad 60 oseb, med njimi precej žensk, večinoma uradniki in seve naše „svobodno“ učiteljstvo. Neki Hornbogner pogreval je stare klobasarije o klerikalizmu. Med drugimi je tudi trdil, da je „klerikalizem“ sovražnik veri. No, ta je pa najlepša! Kaj ne, duhovniki, ki poučujejo ljudstvo v veri in se trudijo, da ga ohranijo na višku npravnosti, ti so najhujši sovražniki cerkve in vere, „frajšulovci“ pa, ki hočejo vreči veronauk iz šole in se bojijo cerkve kakor hudič križa, ti so pa seve najboljši kristjani in najnedolžnejše stvarce na svetu. Kdo bi se vam iz srca ne smejal, vi zastareli hinavci! Pristopili so društvu razun treh vsi navzoči zborovalci, kakor poroča „Grazer Tagblatt“. Slovenski kmetje, krščanski delavci! Pred kratkim še le ste slišali iz pastirskega lista svarilen glas svojih nadpastirjev, ki vam razkriva vso zlobnost in hinavstvo „svobodne šole“. In ta zagrizeni sovražnik vere vgnedil se je ravno kar v našo sredo; gada imamo na prsih. Ali bomo s hladnim srcem gledali, kako bo sovražnik sredi naše tako lepe in vzorne fare razvijal svoje satanske mreže, zapeljeval nam nežno mladino in skrunil najdražje nam svetinje? Ne! nikoli! Pometimo radikalno s to fakinažo! Oni pravijo: vun z veronaukom iz šol; mi pa jim povejmo, ko bodejo ob prihodnjih volitvah prišli beračiti za naše glasove: vun z vami, s takimi brezverci! Mi hočemo voliti slovenskega krščanskega moža, ne pa brezverca. Pri prihodnjih volitvah pokažimo, da še Prevalje niso tam kje sred Francoske, kjer mečejo križe iz šol, ampak smo še pošteni katoliški kristjani!

Ojstrica nad Spod. Dravogradom. V predzadnji številki našega lista smo priobčili pod tem naslovom vest, v kateri se je marsikaj očitalo g. učitelju A i c h h o l z e r j u. Priznavamo, da smo bili napačno informirani, ter že sedaj izjavljamo, da g. A i c h h o l z e r j a n e z a d e n e n i k a k a k r i v d a! Ob enem smo pripravljene celo zadevo takoj pojasniti, ko bomo izvedeli izid v to srho uvedene uradne preiskave, da g. Aichholzerja dobi popolno zadoščenje. Upamo, da s tem popravimo krivico, katero smo mu storili nevede in nehote. Opozarjamo pa tudi gg. dopisnike, da naj ne poročajo javnosti prej, dokler se niso prepričali o resničnosti kake vesti, kajti nikomur nočemo delati krivice, pa bodi to naš prijatelj ali sovražnik. Vse naše poročanje bodi nepristransko, čisto, resnično — laž in obrekovanje prepustimo našim nasprotnikom!

Društveno gibanje.

Celovsko delavsko društvo priredi v nedeljo, dne 24. t. m., v prostorih rokodelskega doma, Neuwelt ulica, v Celovcu ob 8. zvečer enodejansko igro „Nemški neznanjo“ ter uprizoritev skioptičnih slik. Natančneje v prihodnji številki!

Gozdanje. Dne 22. marca zvečer ob pol 8. uri se priredi na Gozdanjah skioptična predstava: Slike iz Kristusovega trpljenja!

Podljubelj. Dne 24. marca ima naše slov. kršč. soc. del. društvo svoj občni zbor, na katerem se bo dajal račun o celoletnem delovanju in volil novi odbor. Če bodo potrjena pravila, se ta dan ustanovi tudi „Podporno društvo kovinarjev za Koroško“. Pridite torej v največjem številu. Govornik iz Ljubljane. Tudi delavci drugih krajev so nam dobro došli.

Radiše. Naše kat. slov. izobraževalno društvo napravi v torek, dne 19. t. m., to je na dan sv. Jožefa, popoludne v svojih prostorih v župnišče ob tri četrt na 3 svoje redno javno zborovanje. Na sporedu sta dva govora. Govornika: č. g. Anton Kaplan in č. g. Ivan Kogelnik, domači župnik. K mnogoštevilni udeležbi vabi društvenike kot nedruštvenike odbor.

Radiše. (Z a h v a l a.) Spodaj imenovana se v imenu celega odbora podpisanega društva, kakor tudi v imenu cele naše stranke tem potom prav pristrčno zahvaljujeta č. g. Antonu Kaplanu, župniku naše sosednje občine v Medgorjah, za njegovo dosedanje neutrudljivo delovanje pri društvu, ker nismo imeli lastnega stalnega gosp. župnika. Za težaven pot, zlasti po zimi, katerega je požrtvovalni g. župnik mnogokrat premeril, mu plačilo gotovo ne bo izostalo. Želeti bi bilo, da bi se še tudi v bodoče spominjal našega društva. Bog mu poplačaj stoterno! — Kat. slovensko izobraževalno društvo na Radišah, dne 13. sušca 1907. Predsednik: Alojzij Thaler l. r. Tajnik: Jožef Lakner l. r.

Gledališki odsek jeseniškega „Sokola“ uprizori v nedeljo, dne 17. t. m. v dvorani gostilne pri „Jelenu“ na Savi štiridejansko narodno igro „Legijonarji“. V igri je precej petja, katero se bo spremljevalo z glasovirjem. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina: sedeži: I. vrste 1 K 60 v., II. vrste 1 K 20 v., III. vrste 80 v.; stojišča 40 v. Igra se ponovi 19. t. m. ob 8. uri zvečer.

Dopisi.

Vrba. (Iz nemškega tabora.) Učitelji ne morejo zato, kajti oni so poslani od višje šolske oblasti, a ta zasluži, da bi vzel brezovo šibo ter jo naklestil kakor neporednega otroka. Učitelj je usmiljenja vreden, rad bi dosegel uspehe, a zunanje razmere vplivajo nanj, da mu pri najboljši volji in pri vsem trudu ne doseže zaželjenega cilja; posledica temu je slaba kvalifikacija, in vsak rajši pokaže hrbet vrbski šoli ter si izbere drug delokrog, da si osigura svoje stališče. — Krivda mnovega prestavljanja ne zadene samo g. nadučitelja Janca, katerega Vrbljani trgajo po raznih svojih „fortšritlih“ listih, ampak iskati je iste treba v prvi vrsti v notranji šolski upravi in končno pri — Vrbljanih samih. „V Vrbi je biti težko živ“, to slišiš pogostokrat govoriti; tukaj hoče imeti vsak velikaš svojo stranko, vrhutega pa vlada v okolici tudi stranka, ki ima v svoji sredini duhovnike in ki se čuti to, kar je po božji volji in za kar sama ne more, namreč slovenska stranka, ki se čuti tudi katoliško. Kam naj se učitelj obrne? Dopisnik iz Vrbe piše v listu „Fr. St.“: Učitelju ne zadostuje, da pozna imena otrok in njihovo spretnost, on mora stopiti v ožje razmerje s starši otrok in si pridobiti njihove ljubezni in njihovega zaupanja. Potemtakem bi se imel ozirati tudi na starše otrok izmed 695 Slovencev ter si pridobiti njihove l j u b e z n i in njihovega z a u p a n j a. Lepo bi bilo to in blagodejno za pouk in vzgojo otrok, če bi se uistnilo; ali vprašamo, je li učitelj, ki ne spoštuje verskega in narodnega prepričanja 695 Slovencev, temveč jih zasmehuje ter zaničuje in dela le nato, da bi uničil v nežnih otroških srcih to, kar je vsakemu drago: besedo materino in vero katoliško, — vprašamo, je li tak učenik vreden ljubezni in zaupanja staršev?! Znajde se še ta ali drugi, ki bi bil rad najmanj nepristranski, a na Vrbi še to ne sme biti; če ne tuli v „vsenemški“ rog, je nepriljubljen v celi vasi — pardon, v celem „kurortu“. To bi lahko potrdile učne moči, ki so pred leti delovale p l o d o n o s n o na tukajšnji šoli. Upamo, da nam Vrbljani ne bodejo zamerili, da tudi mi obvestimo bralce našega lista o njihovih razmerah ter izrazimo praven svoje utemeljeno mnenje, in to tem lažje pričakujemo od njih, ker so vrbski „purgarji“ — tako se namreč sami imenujejo v vsenemškem „Wochenblatt-u“ — „frajhajtilih gezint“ in gotovo tudi nam prepustijo nekoliko prostosti mišljenja.

Iz Ukev. Napovedalo se je, da se vrši dne 20. t. m. v Ukvah obravnava v zadevi oskrbnništva soseskinih gruntov pred agrarnim komisarjem. Ker smo slišali, da je leta 1902, dne 13. junija 67 gospodarjev podpisalo pooblastilo, da naj agrarna oblast in pa občinsko predstojništvo v Ukvah oskrbujejo soseskino gospodarstvo; nadalje, da naj se prodajo soseskine parcele št. 243/3 in 849/1, bi bilo pač potrebno, da bi se vseh 115 gospodarjev hišna št. 2 do 116 te obravnave udeležilo. Občinsko predstojništvo je prodalo parcelo 849/1 (Pogorje) Jožefi Celot za 150 K in parcelo 243/3 (Polje) pa župniku Matjeviču za 40 K in je kot vzrok prodaje navedlo, da se teh parcel ne more obdelovati. Nam ni znano, da bi bila agrarna oblast enkrat vseh 115 posestnikov od soseskinih gruntov sklicala in nam povedala, da misli ona z občinskim predstojništvom vred oskrbovanje soseskinih gruntov kakor tudi soseskinih pravic in dolžnosti oskrbovati. Tudi nam ni povedala, da bo zgoraj omenjene parcele prodala in kako bode za prodane parcele denar porabila. Ta denar bi se imel razdeliti med 115 posestnikov, ako ti posestniki ne dovolijo, da se ta denar drugače sme porabiti. Nadalje smo slišali, da se misli našo planino razdeliti. Vsem 115 gospodarjem v Ukvah je znano, da se našo planino že čez 100 let rabi kot pašnik in da ima sedaj vsak pravico svojo živino tam pasti, kjer in kakor mu je drago. Dobro nam je tudi znano, da naša planina toliko nese, da se izven naše živine tudi drugo živino na pašo vzame in da se s prejetim denarjem vse stroške poplača in tudi soseskina pota vzdrži. To dokažemo s Tončevim računom za leto 1904, ko je Tonč po povodnji vsa pota t. j. na planini kakor tudi soseskina pota od Ukev do Gater, v Filco in Podravne popravil. Poprava soseskinih

potov za leto 1904 je stala 878·10 K, planinska pota so stala 89 K, drugi stroški za planino zneso 376·34 K, skupno 1343·44 K. Prejel je Tonč za sosesko od župana Franca Ehrlicha 657 — K, za planino pa 779·60 K, skupaj 1436·60 K. Po tem računu je ostalo Tonču za leto 1905 od soseskinega premoženja še 93 kron 16 beličev. Pri tej priliki se tudi pripomni, da župan Ehrlich ni dal od državne podpore nič, in da so trditve c. kr. okrajnega glavarja Šusterja v Beljaku, da je Ehrlich dal Tonču 657 K od svote po 3500 K, katero je država dala po povodnji za pota Uk-ljanom, n e r e s n i č n a. Da je Ehrlich kot načelnik občine soseski še 4 K 21 bel. dolžen, služi sledeči slučaj. Ehrlich je imel v rokah soseskin denar, kakor sledi: 113·72 K obresti od soseskinega kapitala v znesku 3000 K, 454·40 K je prejel od Kajla za soseskin les, 83·09 K mu je pa Marjank dal kot ostanek planinskih prejemkov za leto 1903; skupaj 661·21 K — dal je pa Ehrlich Tonču samo 657 K. Ako je torej Tonč l. 1904. ko je imela soseska po povodnji veliko stroškov, še 93 K 16 bel. prihranil, je to najboljšo potrdilo naše trditve. Konstatiramo tudi, da je sedanje oskrbnništvo soseske nam tudi pastirja za domačo živino pomagalo plačati, kar županovi pristaši in prejšnji oskrbniki soseske niso storili, akoravno so še za soseskin davek občinsko doklado pobirali. Ukovskim kajšlarjem priporočamo, naj poprašajo po tistih občinah, kjer so se pašniki razdelili, katere pravice imajo sedaj mali posestniki in siromaki — poprej so zadnji vsaj smeli svinje na pašo dati, a sedaj — nič — ko pa imamo v Ukvah sedaj vseh 115 posestnikov enake pravice. Pri tej priliki moramo tudi v zadevi zidanja naše šole omeniti, da bi bilo pravilno, da nam davkoplačevalcem bivši okrajni šolski odbor javno naznani, kako je bilo postopanje c. kr. oblasti v ti zadevi, in če je res, da je bivši odbor sosesko v zadevi šole za več sto kron oškodoval, kakor to župan Franc Ehrlich in njegovi pristaši govorijo.

Doktor Vsezna v Rožu.

„Kdor zna pa zna“, je djal nek mož, k' je kravo z ostrim svedrom drl. In tud' pri nas, v dolini rož, sem kunštnega moža zazrl.

Saj gleda celi svet na vas, odkar stoji nam „Štefanhof“, kjer gospodari čudni kras: nikdar preveč češčeni grof.

Še doktor Vsezna ne nar'di nam vsega tega, kar On zna: izvrstna soda, kraherli — le pijmo jih, saj birt še 'ma!

Pa naj kdo reče, da je ni kulture nemške tu pri nas! Kdor ne verjame, naj nar'di izlet v slavno Svetnovas.

Tu videl bo, kako cveti kultura nemška čez in čez; kako jim soda vsem diši, še bolj pa „Gratisbier“ zares!

Posebno zna ta oficir pretepati se, birmati, na zborih pa za „Gratisbier“ nedolžne mize obračati.

Pa dekle, dekle, pazi le, kaj znajo tudi ta gospod: že marsiktera, prav dekle, dobila „čečo“ je za god! —

Ko pojde Pepček „los von Rom“, slovenske mame slavni sin, ves žalosten zaklical bom: „wia šod, wia šod, a kajbl is hin!“

—mirski.

Razne stvari.

Praznoverje na Ruskem. Kakšno praznoverje vlada na Ruskem, nam priča slučaj, kateri se je dogodil v neki vasi Vjatske gubernije. Kmet Gluhin in njegov sin sta se neprestano prepirala. Oče ni vedel, kako bi spreobrnil svojega sina. Slišal pa je od sosedu, da bi se sin poboljšal, če bi pil vodo, v katerej je ležalo truplo. Rečeno, storjeno! Na sosednjem pokopališču so pokopali pred štirinajstimi dnevi malega otroka. Gluhin je dete izkopal ter ga nesel v studenec, iz katerega je sin vodo pil. Mesec dni je pil sin ono vodo, a poboljšal se ni. Nekega dne je zapazil sin otroka v vodi, ga izvlekel ter vso stvar

naznanil sodnji. Gluhin je takoj priznal svoj čin praznoverja.

Neveljavna glasovnica. Pri zadnjih državnozbornskih volitvah na Nemškem je v Eberfeldu v naglici neki volilec vtačnil v zavoj mesto glasovnice ček za 750 mark. Šele doma je spoznal pomoto. Brž se je vrnil na volišče, kjer so pri odpiranju glasovnic res našli ček, toda taka glasovnica ni imela veljave.

Zdravilo proti raku? Zopet se poroča, da se je našlo sredstvo proti dosedaj neozdravljivi rakovi bolezni. V akademiji v Turinu je namreč razpravljaj profesor Donati o ozdravljenju raka, in sicer z vbrizganjem tropsina. Vbrizgavanje se je moralo ponavljati pol leta, da se je rana popolnoma odpravila.

Mrtvaški ples. Ameriški milijarder Brook je priredil svojim gostom nenavaden ples. Ples je imenoval „mrtvaški ples“. Vsi gosti so se pripeljali na ples na pogrebnih vozovih. Vsi so bili v mrtvaških oblekah s pajčolani. Pri vходу v dvorano so čakale goste belo zagrnjene smrti ter jih odvedle v „grob“ t. j. dvorano, preoblečeno s črnim suknom. Dekorirana je bila dvorana z mrtvaškimi glavami in kostmi. Stregli so gostom v mrtvaško obleko oblečeni sluge z lobanjami, iz kojih očesnih votlin je sijala zelenkasta luč. O polnoči so luči ugasnile, ter se je slišalo le škripanje kosti in jok duš v vicah. Ko pa se je dvorana zopet razsvetila, so izginili vsi duhovi, a prijazna dvorana je bila polna gostov v najelegantnejših toaletah.

Cudna miloščina. V Tomsku (Rusija) je prišel nedavno k policiji star delavec z okroglim zvežnjem v roki ter začel pripovedovati: „Velik siromak sem in se ne branim miloščine. Grede zvečer z dela domov, srečala sta me dva človeka ter me vprašala, ali hočem kos mesa. Kaj bi ne hotel siromak kos mesa! Vesel sem vzel ponujeni mi dar in otipavši v temi sveženj sem mislil: gotovo je ovčja glava, ker je okrogla in trda. Potem sem si delal načrte, kako mi gospodinja skuha iz glave juho itd. Ko sem doma razvezal zveženj, našel sem v njem tole glavo — človeško. Ne vem, kaj bi storil s to glavo, pa sem jo prinesel k vam. Glava je bila odsekana nekemu Mongolu. Policija je dala glavo zakopati in s tem je stvar končana, ker na Ruskem iskati zločincev je brezuspešno.“

Izreden otročji blagoslov. V Lajosszentpetru na Ogrskem je žena kmeta Baloga porodila četvorčke. Zdravo je vse, otroci in mati. Balog je dobil že dvakrat dvojčke in enkrat trojčke.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

posojilnice v **Marija na Zili**, kateri se bode vršil na praznik sv. Jožefa, t. j. dne 19. marca 1907, ob 3. uri popoldne, v župnišču

s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva in odobrenje računskega zaključka za l. 1906.
2. Volitev novega odbora.
3. Sprememba zadružnih pravil.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v **Podravljah**, reg. zadruga z neomejeno zavezo, bode imela svoj

letni občni zbor

dne 24. sušca t. l., ob 3. uri popoldne, v lastni hiši v Podravljah s sledečim sporedom:

- 1.) Poročilo o letnem delovanju in odobrenje računa.
- 2.) Poročilo o izvršeni reviziji.
- 3.) Volitev odbora in računskih pregledovaleev.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

načelstvo.

Posestvo srednje velikosti,

novo zidana hiša s tremi sobami in kuhinjo, poleg gospodarsko poslopje in vrt, četrt ure od kolodvora Pliberk, je po nizki ceni na prodaj. — Zemljišča je okoli 4 oralov ter zaraščen gozd. — Več se izve pri županstvu Bistrica pri Pliberku, pošta Šmihel pri Pliberku, Spodnje Koroško.

Zahvala!

Podpisani se prsrčno zahvalijo vsem dobrotnikom za mile darove, katere so sprejeli za popravo „Žihpoljske cerkve“. Bog in sv. D. Marija vsem povrni!

Spomnite se še tudi za naprej naše cerkve, ker še veliko potrebujemo.

Žihpolje, 6. marca 1907.

Janez Plaš,
Marka Šupanc,
ključarja.

Fr. Mihalj,
župnik.

Pozor! — Čitaj! — Pozor!
Pakraške

želodčne kapljice.

Staro, znano izvrstno delujoče sredstvo pri boleznih v želodcu in črevih — posebno se priporoča — pri zaprtju in zapeki, napihnjenju, kongestiji, pomanjkanju teka, krčih itd. Nedosegljivo sredstvo za dobro prebavo.

Delovanje izvrstno, uspeh gotov.

Cena 12 stekleničicam (1 tucat) 5 K franko na vsako pošto s povzetjem ali če se denar pošlje naprej.

Manj kot 12 stekleničic se ne pošilja. Prosi se, da se naročuje samo naravnost pri

P. JURIŠIČU, lekarnarju
v Pakracu št. 58 (Slavonija).

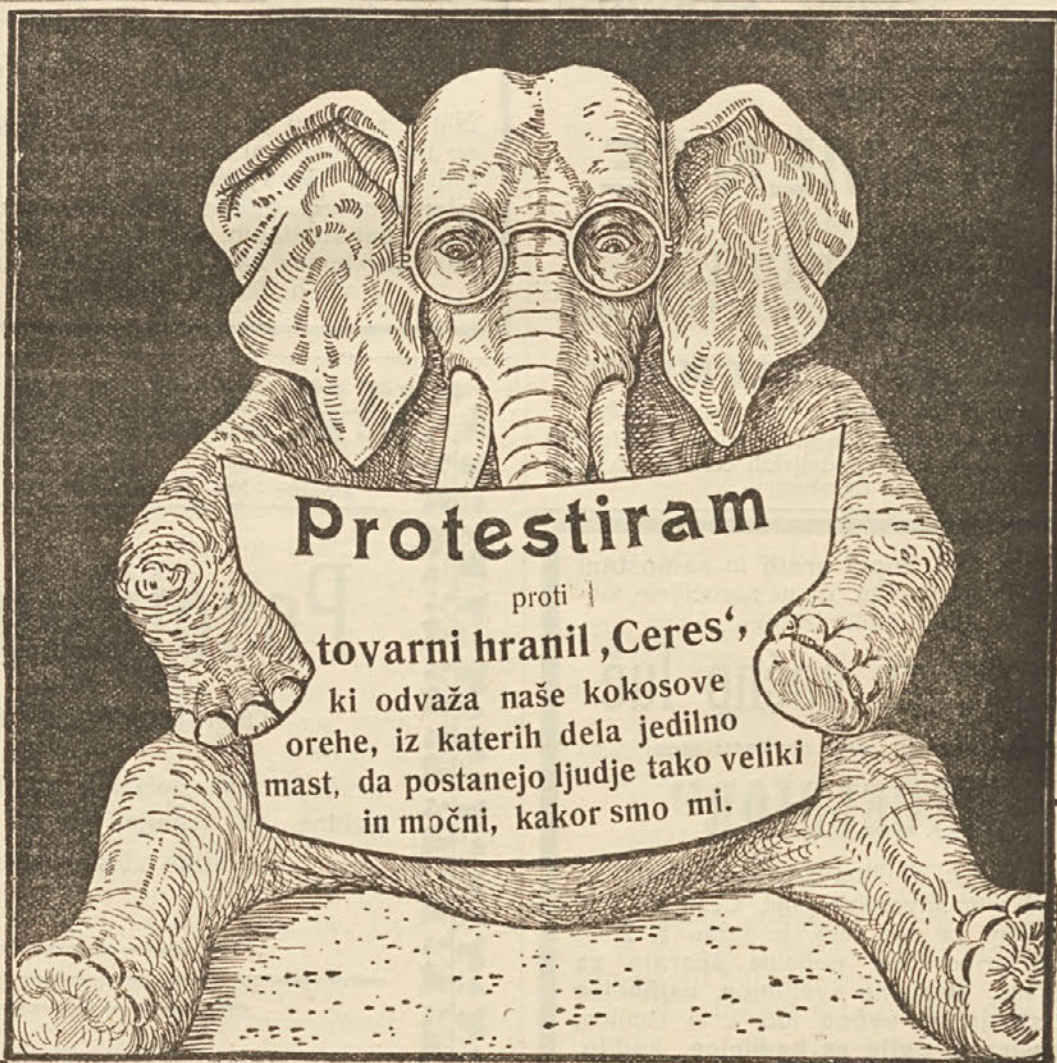
Schicht^{ovo}

milo

je najboljše

Idem k pranju, ko k rajanju.
Moči treba mi tu ni.
Milo Schichtovo mi v pranju
Hitro, z lahka vse stori.

Tovarna živil 'Ceres' razpisala je konkurenco kuharskih receptov z nagradami v skupnem znesku

15.000 kron.

Natančna pojasnila daje vsak boljši trgovec brezplačno. Rok doposlave za recepte močnatih jedij, nagrada K 10.000, traja do 31. marca 1907.

Vsem, ki se čutijo
opešane in oslabele,

so nervozni in brez energije, daje

Sanatogen

nov življenski pogum in življensko moč.
Več kot 3000 profesorjev ga sijajno pri-
poroča. Dobiva se v lekarnah in droge-
rijah. Brošurice razpošilja zastonj in
poštne prosto Bauer & Cie, Berolin
SW 48, in glavno zastopstvo

G. Brady, Dunaj I.

Lilijsko-mlečno milo

s konjičkom,

izdelek Bergmanna in drug., Draždane in
Dečin ob L., je in ostane, kakor kažejo vsak-
dan prihajajoča priznanja, najboljše učinkujoče
lečilno milo za pegavost ter pridobitev in ohr-
nitev nežne, mehke kože in rožičaste polti. —
Dobiva se komad po 80 vinarjev v vseh lekar-
nah, drogerijah, parfumerijah, trgovinah z milom
in brivnicah.

Častna izjava.

Podpisani izjavljam, da so vse moje,
proti gospodu **Tomažu Dobernik-u**, gostil-
ničarju na Reki, naperjene izjave popolnoma
neresnične, ter ga prosim tem potom za
odpuščenje.

Otmar Leuthner
v Zgornji Beli.

Kupujte

PARAMENTE

le pri tvrdki

JOS. NEŠKUDLA

protokoliranem velezavodu za izdelovanje
cerkvene oprave

v **OLOMUCU.**

Dobavlja paramente 20% cenejše od vsake avstrijske tvrdke.
Dobavitelj Njene c. in kr. Visokosti nadvojvodinje Izabele
na Dunaju in 16 stolnih kapiteljskih cerkev v Avstriji
in na Ogrskem.

Vsi p. n. čast. župni uradi in samostani
se najuljudneje prosijo, da ne naročujejo ino-
zemskih izdelkov, kadar rabijo

stenje za večno luč

temveč si nabavijo novi cevasti stenj

EXCELSIOR

ki ima nasproti Guillon-stenju prednost, da
gori tudi v manj vrednem olju. Cena škatlici,
ki zadostuje za eno leto, je samo K 2.—.
Nadalje priporočam popolne aparate za
večno luč, kristalne svetilnice, najfinejše
olje, stenje za večno luč à la Guillon,
impregnirano oglje za kadilnice, kadilo,
voščene sveče itd.

Viktor Iraš,

izdelovalec cerk. enih potrebščin,
TREIBACH (KOROŠKO).

Č. g. Filip Streiner, kn. šk. duh. svetnik, inspektor
in župnik, piše v svojem pismu z dne 27. nov. 1906:

•Naznanjam Vam, da sem z Vašimi stenji »Excel-
sior« zelo zadovoljen. Gorijo tudi prav dobro v na-
vadnem olju, mnogo boljše kakor Gersheimovi in Guil-
lonovi. Ravno tako sem tudi zadovoljen z oljem in
kadilom, ki sem ga naročil pri Vas.»

Čast. župni urad Polom na Kočevskem piše z dne
28. nov. 1906:

•Zahvaljujem se Vam za svoječasnno pošiljko stenjev
»Excelsior«. Ti stenji so zares uporabni tudi za manj
vredno olje, v katerem francoski stenji ne gori. —
Prosim, da mi pošljete

Lovske puške

vseh sestav, priznano
delo prve vrste, z naj-
boljšim strelnim učin-
kom, priporoča

Peter Wernig,

c. kr. dvorni izdelovatelj orožja v Borovljah, Koroško.

Čeniki brezplačno in poštne prosto.

Ohranitev zdravja je v prvi vrsti
odvisna od zdravega želodca.

Vsagdo, ki nima teka, ki trpi na zgagi,
slabi prebavi, zasliženjem želodca, zape-
čenošči in vsled tega na trudnosti in oslab-
ljenju, ki ne more prenašati navadne hrane
in po jedi toži vsled bolečin v želodcu,
prenapolnjenja, slabosti, napihnjenja,
riganja, glavobola, in drugih žei-
od-
čnih boii.

rabi z najboljšim uspehom že desetletja
kot »Marijacejske kapljice« obče znane
in priljubljene

Brady-jeve želodčne kapljice

ki se izkažejo vsled svojega posebno tek
vzbujajočega in želodec krepčega učinka
povsod kot neprekosljive, kjer je treba
okrepiti prebavila,

kakor pri malokrvnosti in bledičnosti
in prebolevanju po težkih boleznih,

ker je od okrepitve teka odvisno zbolj-
šanje splošnega položaja.

Ker se pod imenom »Marijacejskih
kapljic« večkrat prodajajo posnetki, naj
se zahtevajo vedno le **Bradyjeve želodčne
kapljice**, katere imajo na zunanjem omotu
in navodu o porabi poleg Marijine slike
s cerkvijo kot varstveno
znamko tudi podpis *C. Brady*

Najbolj varno pred posnetku pa je, ako
se naravnost naroči pri edinem izdela-
valcu **C. Bradyjevi lekarni**, Dunaj I.
Fleischmarkt 1/385, odkoder se razpo-
šilja šest steklenic za K 5.— ali tri dvol-
nate steklenice za K 4.50 franko in brez
vseh drugih stroškov.

Prodajo se stare cerkvene orgle

za ugodno ceno. Orgle bi služile za kako
majhno faro ali za kako podružnico. — Več
pove cerkveno predstojništvo v Vogrčah, pošta
Pliberk na Spod. Koroškem.

V najem se dá prostorna kovačnica

z vodno silo, ob deželni cesti od Lipice proti
Rudi. — Več pove Gašper Kužnik v Grebinju
na Spod. Koroškem.

Svarilo!

Doktorja pl. **Trnkóczyja**, krmilno varstveno
sredstvo, se dobiva pristno pri trgovcih le
pod imenom **Mastin**. Previdni kmetovalec
ga primeša krmi vsaki domači živali. Naj-
višje medalje na razstavah in tisoče zahval-
nih pisem pričajo o velikih uspehih, ki se
dosežejo z mastinom.

Tovarniška zaloga: **Lekarnar Trnkóczy,**
Ljubljana.

Franc Ranc, posestnik, pošta Radomlje, lo-
kalna železnica Kamnik na Kranjskem,
proda

1 konja 5 let in 1 kobilu 4 leta staro,
oba 15½ visoka, 16½ čez pas, figuranta, tudi za
vožnjo dobra. Cena 1400 do 1300 kron.

Služba cerkovnika in organista

na Radišah (ker je dosedanji sam prostovoljno
odstopil), se s tem razpisuje do dne 31. sušca
t. l. — Plača znaša 150 kron od cerkve, štola
približno 250 do 350 kron, bira in stanovanje
(oziroma gostilniška obrt) prosto. Rokodelci in
cecilijanci imajo prednost.

Soprovizor **Anton Kaplán,**
župnik v Medgorjah, pošta Žrelec
(Ebental) pri Celovcu na Koroškem.

Poštne hran. račun št. 45.867.

Posojilnica v Radovljici

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

uraduje vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 6 ure po-
poldne, ob nedeljah pa od 8. do 12. ure dopoldne v lastni hiši št. 81.

Hranilne vloge obrestujejo se po

4	1	0	0
2	0	0	0

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod iz lastnega. Za nala-
ganje denarja so tudi položnice poštno-hranilničnega urada na razpolago.

Posojila se dajejo na hipotekarni kredit po 5¼% in na osebni
kredit pa po 6%. Eskomptirajo se tudi trgovske menice.

Posojilnica ima tudi svojo

podružnico na Jesenicah

v Hrovatovi hiši št. 96.

Uradije se vsak dan, kakor v centrali. Vsled otvoritve karavanske
železnice se nudi Korošcem ugodna prilika za sigurno nalaganje denarja.

Denarni promet v letu 1905 K 3,200.000. Stanje hranilnih vlog v letu 1905 K 1.877.859.